Κυπριακή Δημοκρατία

Από το 1974 το νότιο τμήμα της Κύπρου βρίσκεται υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το βόρειο τμήμα της Κύπρου, το οποίο διοικείται από τους Τουρκοκύπριους, ανακήρυξε την «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου» («ΤΔΒΚ») το 1983. Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν αναγνωρίζουν την «ΤΔΒΚ», ούτε και οποιαδήποτε άλλη χώρα, εκτός από την Τουρκία. Ένας σημαντικός αριθμός τουρκικών στρατευμάτων παραμένει στο νησί. Μια διαχωριστική ζώνη, ή «πράσινη γραμμή», που περιπολείται από την ειρηνευτική δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (UNFICYP), χωρίζει τις δύο πλευρές. Η έκθεση αυτή χωρίζεται σε δύο μέρη: την Κυπριακή Δημοκρατία και την περιοχή που διοικείται από τους Τουρκοκύπριους.

Συνοπτική Έκθεση

Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι μια συνταγματική δημοκρατία και πολυκομματική προεδρική δημοκρατία. Τον Φεβρουάριο του 2018 οι εκλογείς επανεξέλεξαν τον Πρόεδρο Νίκο Αναστασιάδη σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές. Το 2016 οι ψηφοφόροι εξέλεξαν 56 εκπροσώπους στην 80μελή Βουλή των Αντιπροσώπων σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές. Οι υπόλοιπες έδρες προορίζονται για τους Τουρκοκύπριους και παραμένουν κενές.

Η αστυνομία επιβάλλει το νόμο και καταπολεμά την εγκληματική δραστηριότητα. Η αστυνομία υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης. Ο πρόεδρος διορίζει τον αρχηγό της αστυνομίας. Οι πολιτικές αρχές διατηρούσαν τον αποτελεσματικό έλεγχο των δυνάμεων ασφαλείας.

Σημαντικά θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιλάμβαναν εγκλήματα που συνεπάγονται βία ή απειλές βίας με στόχο μέλη εθνικών και εθνοτικών μειονοτήτων.

Η κυβέρνηση έλαβε μέτρα για τη διερεύνηση και τη δίωξη αξιωματούχων που διέπραξαν παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΤΜΗΜΑ 1. ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΠΟ:

α) Αυθαίρετη στέρηση ζωής και άλλες παρανομίες, ή δολοφονίες με βάση πολιτικά κριτήρια

Δεν υπήρξαν αναφορές ότι η κυβέρνηση ή όργανά της διέπραξαν αυθαίρετες, ή παράνομες δολοφονίες.

β) Εξαφάνιση

Δεν υπήρξαν αναφορές εξαφανίσεων εκ μέρους ή εξ ονόματος των κυβερνητικών αρχών.

γ) Βασανιστήρια και άλλες μορφές σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας

Το σύνταγμα και ο νόμος απαγορεύουν αυτές τις πρακτικές. Ωστόσο, υπήρξαν αναφορές σε προηγούμενα χρόνια ότι μερικές φορές η αστυνομία χρησιμοποίησε καταχρηστικές τακτικές και εξευτελιστική μεταχείριση υπόπτων και κρατουμένων. Μέλη εθνοτικών και φυλετικών μειονοτήτων ήταν πιο πιθανό να υποβληθούν σε τέτοια μεταχείριση.

Η Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων (CPT) του Συμβουλίου της Ευρώπης δημοσίευσε τον Απρίλιο του 2018, την πιο πρόσφατη έκθεσή της για τις φυλακές και τα κέντρα κράτησης στη χώρα. Η έκθεση επεσήμανε επίμονα αξιόπιστους ισχυρισμούς περί αστυνομικής κακομεταχείρισης κρατουμένων, συμπεριλαμβανομένων ισχυρισμών που λήφθηκαν το 2017 για σεξουαλική κακοποίηση γυναίκας. Τρεις νεαροί κρατούμενοι ανέφεραν ότι τους κλώτσησαν αστυνομικοί, τους γρονθοκόπησαν και τους χτύπησαν με ρόπαλα κατά την ανάκριση στο κεντρικό αστυνομικό τμήμα της Λεμεσού. Πρόσωπα που κρατούνται από την αστυνομία, ιδιαίτερα αλλοδαποί, κινδύνευσαν να υποστούν σωματική ή ψυχολογική κακομεταχείριση κατά τη διάρκεια της κράτησης, της ανάκρισης και κατά τη διαδικασία της απέλασης τους.

Η Επίτροπος Διοικήσεως, η οποία ενεργεί επίσης ως εθνικός μηχανισμός πρόληψης της χώρας, βάσει του προαιρετικού πρωτοκόλλου της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά των βασανιστηρίων, ανέφερε τη συνεχιζόμενη μείωση του αριθμού των καταγγελιών για κακομεταχείριση, διακρίσεις, και εξευτελιστική συμπεριφορά, συμπεριλαμβανομένων των καταγγελιών για λεκτική, σωματική και σεξουαλική κακοποίηση, από κρατούμενους σε κέντρα κράτησης και του Τμήματος Φυλακών, τη μοναδική φυλακή της χώρας. Η Επίτροπος Διοικήσεως ανέφερε ότι οι καταγγελίες που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια του έτους ήταν γενικά ανεπαρκώς τεκμηριωμένες. Συνολικά, η Επίτροπος σημείωσε

συνεχιζόμενη βελτίωση στη μεταχείριση κρατουμένων και κρατουμένων στο Τμήμα Φυλακών και στα κέντρα κράτησης.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΗ ΦΥΛΑΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Οι φυσικές συνθήκες σε ορισμένα κέντρα κράτησης, συμπεριλαμβανομένων κέντρων κράτησης αιτητών ασύλου και άτυπων μεταναστών εν αναμονή απέλασης, δεν πληρούσαν τα διεθνή πρότυπα.

Φυσικές συνθήκες: Ο υπερπληθυσμός παρέμεινε πρόβλημα στο Τμήμα Φυλακών. Η χωρητικότητα της φυλακής είναι 566. Ο μέγιστος αριθμός κρατουμένων κατά τη διάρκεια του έτους ήταν 712. Στην έκθεση του Απριλίου 2018, η CPT συνέστησε τη μείωση του πληθυσμού των φυλακισμένων στις πτέρυγες 1, 2, 5 και 8 του Τμήματος Φυλακών, όπου σε πολλά κελιά δεν υπήρχαν τουαλέτες και κρατούμενοι δεν είχαν συνεπή πρόσβαση σε τουαλέτες το βράδυ. Ο υπερπληθυσμός δεν αποτελούσε πρόβλημα στην πτέρυγα που στεγάζονται γυναίκες φυλακισμένες.

Οι αρχές των φυλακών κρατούσαν υπόδικους ανηλίκους σε κελιά ξεχωριστά από τους καταδικασθέντες ανήλικους, αλλά οι δύο ομάδες μοιράζονται τους ίδιους χώρους στις καθημερινές τους δραστηριότητες υπό την εποπτεία του προσωπικού των φυλακών. Αναφέρθηκε ότι οι αρχές κρατούσαν υπό απέλαση μετανάστες μαζί με κρατούμενους που κατηγορούνται για ποινικά αδικήματα σε όλους σχεδόν τους αστυνομικούς σταθμούς. Τέτοιες κρατήσεις περιορίζονταν μέχρι 48 ώρες, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Κέντρο Κράτησης άτυπων μεταναστών στη Μενόγεια ήταν πλήρες. Η Επίτροπος συνέστησε να τερματιστεί η πρακτική της κράτησης άτυπων μεταναστών για περισσότερο από 24 ώρες, η οποία, όπως είπε παραβιάζει τις διεθνείς αρχές για τη μεταχείριση των κρατουμένων.

Τον Ιούλιο, το γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως επιθεώρησε το κέντρο κράτησης του αστυνομικού σταθμού Αραδίππου και ανέφερε ανεπάρκειες στις φυσικές συνθήκες του κέντρου. Η Επίτροπος ανέφερε ότι τα κέντρα κράτησης δεν διέθεταν φυσικό φως και δεν εξαερίζονταν κατάλληλα, οι εγκαταστάσεις υγιεινής δεν καθαρίζονταν σωστά και δεν υπήρχε εξωτερικός χώρος για δραστηριότητες άσκησης ή αναψυχής για τους κρατούμενους. Κατά τη διάρκεια του έτους, το γραφείο της Επιτρόπου έλεγξε επίσης τα κέντρα κράτησης των αστυνομικών σταθμών της Αγίας Νάπας και της Λακατάμειας και ανέφερε κακές υγειονομικές συνθήκες και περιορισμένη πρόσβαση στο φυσικό φως και τον αέρα. Η Επίτροπος βρήκε ικανοποιητικές φυσικές συνθήκες που ευθυγραμμίζονται με τα διεθνή πρότυπα στο κέντρο κράτησης του αστυνομικού σταθμού Κοφίνου. Η Επίτροπος ανέφερε ότι τα κέντρα κράτησης Κοφίνου και Αραδίππου δεν ήταν επαρκώς

στελεχωμένα και ότι οι αστυνομικοί που επιβλέπουν την κράτηση είχαν επιφορτιστεί με πρόσθετα καθήκοντα που θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν την ικανότητά τους να προστατεύουν τα δικαιώματα των κρατουμένων.

Η Μη Κυβερνητική Οργάνωσης (ΜΚΟ) Κίνηση για την Ισότητα και τον Αντιρατσισμό (ΚΙΣΑ) ανέφερε ικανοποιητικές φυσικές συνθήκες στο Κέντρο Κράτησης στη Μενόγεια για άτυπους μετανάστες.

Στις 29 Αυγούστου, ένας 37χρονος Κύπριος κρατούμενος βρέθηκε νεκρός στο κελί του στο κέντρο κράτησης του αστυνομικού σταθμού Λακατάμειας. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, δικηγόρος που εκπροσωπεί την οικογένεια του κρατούμενου έστειλε επιστολές στον γενικό εισαγγελέα, τον αρχηγό της αστυνομίας και την Ανεξάρτητη Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας ζητώντας ανεξάρτητη έρευνα για το θάνατο. Η νεκροψία από ιατροδικαστή δεν καθόρισε την ακριβή αιτία του θανάτου. Η αστυνομία εξακολούθησε να διερευνά την αιτία θανάτου στο τέλος του έτους.

Περίπου το 47 τοις εκατό των κρατουμένων στο Τμήμα Φυλακών ήταν μη Κύπριοι καταδικασμένοι για ποινικά αδικήματα, κυρίως κλοπές. Οι αλλοδαποί κρατούμενοι που δεν διέθεταν προσωρινή άδεια διαμονής, δεν είχαν πρόσβαση στα ημιανοικτά και ανοικτά τμήματα της φυλακής, ή το δικαίωμα υποβολής αίτησης προσωρινής αποφυλάκισης.

<u>Διοίκηση:</u> Γενικά οι αρχές διερεύνησαν αξιόπιστους ισχυρισμούς για κακομεταχείριση. Το 2018 η CPT εξέφρασε ανησυχίες ότι ανεπαρκείς πόροι καθώς και προσωπικοί δεσμοί μεταξύ κατηγορουμένων αστυνομικών και ανακριτών (οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν πρώην αστυνομικοί) αποδυνάμωναν τις έρευνες για καταγγελίες που αφορούσαν αστυνομική κακομεταχείρηση. Τα κέντρα κράτησης δεν είχαν εγκαταστάσεις για θρησκευτική λατρεία, αλλά οι θρησκευτικοί εκπρόσωποι είχαν την άδεια να επισκέπτονται τους κρατουμένους. Μια Χριστιανή Ορθόδοξη κρατούμενη στις Κεντρικές Φυλακές κατήγγειλε στην Επίτροπο Διοικήσεως ότι δεν της επιτρέπεται να παρευρίσκεται σε θρησκευτικές τελετές όσο συχνά θέλει. Η έρευνα της Επιτρόπου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διεύθυνση των φυλακών επέτρεπε στη φυλακισμένη επαρκή χρόνο να ασκήσει τα θρησκευτικά της δικαιώματα.

<u>Ανεξάρτητη παρακολούθηση</u>: Η κυβέρνηση επέτρεπε επισκέψεις σε κέντρα φυλάκισης και κράτησης από ανεξάρτητους παρατηρητές ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και πραγματοποιήθηκαν αιφνιδιαστικές επισκέψεις κατά τη διάρκεια του έτους. Εκπρόσωποι της Ομάδας Εμπειρογνωμόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση κατά της Εμπορίας Προσώπων, του Κυπριακού Ερυθρού

Σταυρού, της ΚΙΣΑ και του Κυπριακού Συμβουλίου Προσφύγων επισκέφθηκαν το Κέντρο κράτησης στη Μενόγεια πολλές φορές κατά τη διάρκεια του έτους.

Βελτιώσεις: Η Επίτροπος Διοικήσεως ανέφερε τον Σεπτέμβριο ότι οι συνθήκες στο κέντρο κράτησης του αστυνομικού σταθμού της Κοφίνου βελτιώθηκαν με την ολοκλήρωση ενός εξωτερικού χώρου άσκησης για κρατουμένους. Η Επίτροπος ανέφερε επίσης βελτιώσεις στο φυσικό φως και τον αέρα στο κέντρο κράτησης του αστυνομικού σταθμού της Ορόκλινης.

Δ. ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΣΥΛΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΗ

Ο νόμος απαγορεύει την αυθαίρετη σύλληψη και κράτηση και προβλέπει το δικαίωμα κάθε προσώπου να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της σύλληψής του ή της κράτησής του ενώπιον του δικαστηρίου και η κυβέρνηση τηρεί γενικά αυτές τις απαιτήσεις.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Ο νόμος απαιτεί την έκδοση ενταλμάτων σύλληψης από δικαστήριο και οι αρχές τήρησαν αυτή την απαίτηση. Οι αρχές δεν μπορούν να κρατήσουν ένα άτομο για περισσότερες από μία ημέρα εκτός εάν το δικαστήριο εκδώσει παράταση. Οι περισσότερες περίοδοι κράτησης για διερεύνηση της υπόθεσης δεν υπερέβησαν τις 10 ημέρες πριν από την επίσημη καταχώρηση των καταγγελιών. Οι αρχές ενημέρωναν αμέσως τους κρατουμένους για τις κατηγορίες εναντίον τους σε γλώσσα που μπορούσαν να καταλάβουν. Ο γενικός εισαγγελέας κατέβαλε προσπάθειες για την ελαχιστοποίηση της κράτησης πριν από τη δίκη, ειδικά σε περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων.

Υπάρχει λειτουργικό σύστημα εγγύησης. Η κυβέρνηση διεκδίκησε το δικαίωμα να απελαύνει αλλοδαπούς για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ανεξάρτητα από το αν είχαν προσαφθεί κατηγορίες εναντίον τους ή είχαν καταδικαστεί για έγκλημα. Καθυστερήσεις στην εκδίκαση υποθέσεων ήταν συνήθεις και εν μέρει προκλήθηκαν από χρονοβόρες νομικές διαδικασίες, οι οποίες δημιούργησαν μεγαλύτερο φόρτο εργασίας για τα δικαστήρια.

Γενικά, οι κρατούμενοι είχαν πρόσβαση σε δικηγόρο. Ο νόμος επιτρέπει στους κρατούμενους να μιλάνε με το δικηγόρο τους ανά πάσα στιγμή, συμπεριλαμβανομένης πριν και κατά τη διάρκεια της ανάκρισης από την αστυνομία. Η Επίτροπος Διοκήσεως ανέφερε, μετά την επιθεώρηση των κέντρων κράτησης στα αστυνομικά τμήματα Κοφίνου και Αραδίππου, ότι οι κρατούμενοι είχαν πρόσβαση σε δικηγόρο της επιλογής τους. Η CPT δήλωσε το 2018 ότι οι

αστυνομικοί συχνά απαγορεύουν σε κρατούμενους να επικοινωνούν με δικηγόρο μέχρις ότου δώσουν γραπτή κατάθεση και ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος ανέφερε ότι η παρουσία δικηγόρων δεν επιτρέπεται κατά τη διάρκεια αστυνομικών συνεντεύξεων. Τον Αύγουστο μια Βρετανή έφηβη ισχυρίστηκε ότι η αστυνομία της Αγίας Νάπας της αρνήθηκε πρόσβαση σε δικηγόρο κατά τη διάρκεια της ανάκρισης και την πίεσε να υπογράψει μια ομολογία ανακαλώντας τον ισχυρισμό της εναντίον αρκετών Ισραηλινών εφήβων για βιασμό. Αφού υπέγραψε την ομολογία, η αστυνομία την κατηγόρησε για πρόκληση δημόσιας βλάβης με την υποβολή ψευδούς καταγγελίας στην αστυνομία. Ο δικηγόρος της Βρετανής έφηβης είπε στον Τύπο ότι η αστυνομία την είχε ανακρίνει για οκτώ ώρες στο αστυνομικό τμήμα χωρίς δικηγόρο. Η υπόθεση συνεχίστηκε στο τέλος του έτους.

Στις ποινικές υποθέσεις το κράτος παρέχει στους άπορους κρατουμένους νομική αρωγή. Ωστόσο, για να δικαιούνται δωρεάν νομική συνδρομή, οι κρατούμενοι χρειάζονται πρώτα δικαστική απόφαση που επιβεβαιώνει την οικονομική τους ανάγκη.

Η Επίτροπος Διοικήσεως ανέφερε ορισμένες περιπτώσεις μεταναστών και αιτητών ασύλου που κρατούνται για απέλαση, αν και δεν υπήρχε προοπτική να απελαθούν. Ένας σημαντικός αριθμός κρατουμένων στο Κέντρο κράτησης στη Μεννόγια ανέμεναν απόφαση σχετικά με το αίτημά τους για διεθνή προστασία ή για την εκδίκαση των προσφυγών τους κατά της απόρριψης των αιτήσεων τους για παραχώρηση ασύλου. Η ΚΙΣΑ ανέφερε ότι οι αρχές συνέχισαν να παρέχουν περιορισμένες πληροφορίες στους κρατούμενους σχετικά με το καθεστώς των υποθέσεων τους. Στις 7 Απριλίου, πέντε κρατούμενοι στο Κέντρο κράτησης στη Μεννόγια προκάλεσαν ζημιές στο κτίριο και επιχείρησαν να βάλουν φωτιά ενώ απαίτησαν να απελευθερωθούν από το κέντρο. Στις 24 Ιουλίου, περίπου 15 κρατούμενοι πραγματοποίησαν απεργία πείνας για να διαμαρτυρηθούν για την παρατεταμένη κράτησή τους. Στις 29 Ιουλίου η Επίτροπος υπέβαλε έκθεση σχετικά με τα δύο περιστατικά, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι οι διαμαρτυρίες προκλήθηκαν από την απογοήτευση των κρατουμένων από τη μακρά κράτηση τους σε συνδυασμό με την έλλειψη πληροφοριών σχετικά με το καθεστώς των υποθέσεων τους. Η Επίτροπος Διοικήσεως συνέστησε τα μέλη του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης να επισκέπτονται πιο συχνά για να ενημερώνουν καλύτερα τους κρατούμενους για τις υποθέσεις τους. Σε αντίθεση με τα προηγούμενα έτη, η Επίτροπος και οι ΜΚΟ δεν αντιμετώπισαν περιπτώσεις κρατουμένων που απελάθηκαν πριν από την οριστική εκδίκαση των αιτήσεών τους για παραχώρηση ασύλου. Ωστόσο, μια ΜΚΟ ανέφερε ότι αντί να απελάσουν κρατούμενους πριν από την οριστική εκδίκαση των υποθέσεων τους, οι αρχές μετανάστευσης τους πίεσαν να υπογράψουν μια εθελοντική επιστολή επιστροφής, απειλώντας τους με απεριόριστη κράτηση.

Ε. ΑΡΝΗΣΗ ΔΙΚΑΙΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΚΗΣ

Ο νόμος και το σύνταγμα προβλέπουν μια ανεξάρτητη δικαιοσύνη και η κυβέρνηση σε γενικές γραμμές σέβεται τη δικαστική ανεξαρτησία και αμεροληψία.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΚΗΣ

Ο νόμος προβλέπει το δικαίωμα δίκαιης και δημόσιας δίκης, ενώ ένα ανεξάρτητο δικαστικό σώμα επιβάλλει γενικά αυτό το δικαίωμα.

Οι κατηγορούμενοι απολαμβάνουν το δικαίωμα της αθωότητας μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου. Αξιωματούχοι ενημέρωναν τους κατηγορούμενους έγκαιρα και λεπτομερώς για τις κατηγορίες εναντίον τους. Το σύνταγμα προβλέπει δίκαιες και δημόσιες δίκες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οι κατηγορούμενοι έχουν το δικαίωμα να παρίστανται και να συμβουλεύονται έγκαιρα δικηγόρο. Οι αρχές παρέχουν δικηγόρο στους κατηγορούμενους που δεν εχουν οικονομική ευχέρεια να προσλάβουν και επιτρέπουν στους κατηγορουμένους επαρκή χρόνο και διευκολύνσεις για να προετοιμάσουν τη υπεράσπιση. Οι αρχές παρέχουν δωρεάν μετάφραση όταν είναι απαραίτητο σε όλα τα στάδια της δίκης. Οι κατηγορούμενοι έχουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν μάρτυρες κατηγορίας και να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ή μάρτυρες για λογαριασμό τους. Κατηγορούμενοι για ποινικά αδικήματα απολαμβάνουν το δικαίωμα να μην υποχρεωθούν να καταθέσουν ή να ομολογήσουν την ενοχή τους. Οι κατηγορούμενοι έχουν το δικαίωμα προσφυγής. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Κύπρου ανέφερε ότι οι χρόνιες δικαστικές καθυστερήσεις, ιδίως σε αστικές δίκες, έβλαψαν το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΊ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ

Δεν υπάρχουν αναφορές για πολιτικούς φυλακισμένους ή κρατούμενους

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Άτομα και οι οργανώσεις μπορούν να αναζητήσουν πολιτικές θεραπείες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω των εθνικών δικαστηρίων. Οι ιδιώτες μπορούν να προσφύγουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για υποθέσεις που αφορούν υποτιθέμενες παραβιάσεις ανθρωπίνων

δικαιωμάτων από το κράτος μόλις εξαντλήσουν όλες τις δυνατότητες προσφυγής στα εθνικά δικαστήρια.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Σύμφωνα με το νόμο, ο υπουργός Εσωτερικών είναι ο κηδεμόνας των Τουρκοκυπριακών περιουσιών που δεν είχαν μόνιμη κατοικία στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή από το 1974. Η κυριότητα παραμένει στον αρχικό ιδιοκτήτη, αλλά η πώληση ή η μεταβίβαση Τουρκοκυπριακών περιουσιών υπό την κηδεμονία του υπουργού απαιτεί την έγκριση της κυβέρνησης. Ο υπουργός έχει την εξουσία να επιστρέψει τα ακίνητα σε Τουρκοκύπριους αιτητές αφού εξετάσει τις περιστάσεις κάθε περίπτωσης. Οι ιδιοκτήτες μπορούν να προσφύγουν στο Διοικητικό Δικαστήριο για τις αποφάσεις του υπουργού.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Επίτροπος Διοικήσεως διερεύνησε παράπονο από Τουρκοκύπριο σχετικά με καθυστέρηση στην έκδοση τίτλου ιδιοκτησίας για ακίνητα που αγοράστηκαν στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή. Μετά την παρέμβαση της Επιτρόπου, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας μεταβίβασε την πράξη τίτλου στον παραπονούμενο.

ΣΤ. ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ, ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΤΗΝ ΟΙΚΙΑ Ή ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ο νόμος απαγορεύει τέτοιες ενέργειες και δεν υπήρξαν αναφορές ότι η κυβέρνηση δεν τήρησε αυτές τις απαγορεύσεις.

ΤΜΗΜΑ 2. ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ:

Α. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ο νόμος προβλέπει την ελευθερία έκφρασης, συμπεριλαμβανομένου του Τύπου, και η κυβέρνηση σε γενικές γραμμές σέβεται αυτό το δικαίωμα. Η ανεξαρτησία του Τύπου, αποτελεσματική δικαστική εξουσία και ένα λειτουργικό δημοκρατικό πολιτικό σύστημα συνδυάζονται για την προώθηση της ελευθερίας έκφρασης, συμπεριλαμβανομένου του τύπου.

Ελευθερία έκφρασης: Ο νόμος ποινικοποιεί την υποκίνηση σε μίσος και βία με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τη γενεαλογική προέλευση, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Τέτοιες πράξεις τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι πέντε χρόνια, πρόστιμο μέχρι 10.000 ευρώ

($11.000), ή και τις δύο ποινές μαζί. Τον Αύγουστο ο γενικός εισαγγελέας διέταξε την αστυνομία να διερευνήσει εάν τα δημόσια σχόλια του Μητροπολίτη Μόρφου Νεοφύτου για τους ομοφυλόφιλους και τις γυναίκες παραβίασαν νόμους. Στις 9 Σεπτεμβρίου, ο γενικός εισαγγελέας συμφώνησε με το συμπέρασμα της αστυνομίας ότι οι παρατηρήσεις του Μητροπολίτη δεν αποτελούσαν λόγο μίσους ούτε προσπάθεια υποκίνησης βίας ή μίσους λόγω του προσανατολισμού του φύλου ή της σεξουαλικής ταυτότητας.

Τύπος και Μέσα Ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των διαδικτυακών μέσων: Τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης ήταν ενεργά και εξέφραζαν μεγάλη ποικιλία απόψεων χωρίς περιορισμούς.

Ο νόμος τιμωρεί τη χρήση γεωγραφικών ονομάτων και τοπωνυμίων στη χώρα, διαφορετικών από εκείνα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που παρουσίασε η κυβέρνηση στην Πέμπτη Διάσκεψη του ΟΗΕ για την Τυποποίηση των Γεωγραφικών Ονομάτων. Σύμφωνα με το νόμο, οποιοσδήποτε δημοσιεύει, εισάγει, διανέμει ή πωλεί χάρτες, βιβλία ή άλλα έγγραφα σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή που περιέχουν γεωγραφικά ονόματα και τοπωνύμια στο νησί εκτός από αυτά που επιτρέπονται, διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με έως τρία χρόνια φυλάκιση, πρόστιμο έως 50.000 ευρώ (55.000 δολάρια) ή και τις δύο ποινές μαζί.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Η κυβέρνηση δεν περιορίζει ή διακόπτει την πρόσβαση στο διαδίκτυο ή λογοκρίνει το περιεχόμενο στο διαδίκτυο και δεν υπήρχαν αξιόπιστες αναφορές ότι η κυβέρνηση παρακολουθούσε ιδιωτικές διαδικτυακές επικοινωνίες χωρίς την κατάλληλη νομική εξουσία.

Ο νόμος ποινικοποιεί τη χρήση συστημάτων πληροφορικής για την παρότρυνση και την προώθηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, των προκαταλήψεων, των φυλετικών διακρίσεων, της ρητορικής μίσους και της βίας. Τέτοιες πράξεις τιμωρούνται με φυλάκιση έως και πέντε χρόνια, πρόστιμο μέχρι 35.000 ευρώ (38.500 δολάρια) ή και τις δύο ποινές μαζί.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η κυβέρνηση μερικές φορές εμπόδισε τη συμμετοχή ξένων ακαδημαϊκών και καλλιτεχνικών ομάδων σε συνέδρια ή εκδηλώσεις στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι, εφαρμόζοντας νόμους που της παρέχουν το δικαίωμα να αρνηθεί την είσοδο σε επισκέπτες που δηλώνουν ως χώρο διαμονής ξενοδοχείο στην περιοχή υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση που δεν ανήκε αρχικά στους

Τουρκοκύπριους. Τον Μάρτιο οι αρχές μετανάστευσης στο αεροδρόμιο της Λάρνακας αρνήθηκαν την είσοδο σε Ιάπωνα ακαδημαϊκό προσκεκλημένη από το Πανεπιστήμιο της Ανατολικής Μεσογείου για μια σειρά διαλέξεων στην υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση περιοχή. Η ακαδημαϊκός ανέφερε ότι επιβιβάστηκε σε πτήση για το Ντουμπάι και επέστρεψε στην Κύπρο μέσω του αεροδρομίου της Τύμπου (Ercan), του κυρίου αεροδρομίου στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι.

Β. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΖΕΣΘΑΙ

Το σύνταγμα και ο νόμος προβλέπουν τις ελευθερίες της ειρηνικής συνάθροισης και του συνεταιρίζεσθαι, και η κυβέρνηση γενικά σέβεται αυτά τα δικαιώματα.

Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Δείτε την έκθεση Διεθνούς Θρησκευτικής Ελευθερίας του Υπουργείου Εξωτερικών στη διεύθυνση https://www.state.gov/religiousfreedomreport/.

Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Ο νόμος προβλέπει την ελευθερία της κυκλοφορίας εντός των ελεγχόμενων από την κυβέρνηση περιοχών, των μετακινήσεων στο εξωτερικό, της μετανάστευσης και του επαναπατρισμού και η κυβέρνηση σε γενικές γραμμές σέβεται τα δικαιώματα αυτά.

Διακίνηση στο εσωτερικό: Η κυβέρνηση δεν περιορίζει τους Ελληνοκύπριους από του να ταξιδεύουν στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι, αλλά το Υπουργείο Εξωτερικών προειδοποίησε τους ξένους να μην διανυκτερεύσουν σε Ελληνοκυπριακές περιουσίες που κατέχονται από Τουρκοκύπριους ή Τούρκους, να αποφύγουν τον τζόγο στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι ή την αγορά ή την ανάπτυξη ακινήτων εκεί. Οι αρχές στα λιμάνια εισόδου δεν επέτρεψαν την είσοδο σε τουρίστες που δήλωσαν ως χώρο διαμονής τους ξενοδοχεία στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι. ΜΚΟ ανέφεραν ότι η κυβέρνηση απαγόρευσε σε μη Κυπρίους αναγνωρισμένους πρόσφυγες με καθεστώς προσωρινής διαμονής και αιτητές ασύλου να περάσουν στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι, υποστηρίζοντας ότι δεν θα μπορούσε να διασφαλίσει την ασφάλειά τους σε μια περιοχή που δεν τελεί υπό τον έλεγχό της. Τοπικά μέσα ενημέρωσης ανέφεραν ότι περιστασιακά αστυνομικοί στα σημεία διέλευσης παρενόχλησαν Ελληνοκύπριους που επέστρεφαν από την υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση περιοχή.

Στις 10 Ιουνίου, μια εφημερίδα ανέφερε ότι αστυνομικοί στο σημείο διέλευσης του Λήδρα Πάλας άρπαξαν βίαια και πέρασαν χειροπέδες σε ένα Ελληνοκύπριο που επέστρεφε από την υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση περιοχή, παρά το γεγονός ότι συμμορφώθηκε με αίτημα της αστυνομίας να επιδείξει ταυτότητα. Ο νεαρός άνδρας μεταφέρθηκε στο αστυνομικό τμήμα Λυκαβητού, όπου κρατήθηκε για περίπου μία ώρα πριν απελευθερωθεί. Η Ανεξάρτητη Αρχή Διερεύνησης Παραπόνων κατά της Αστυνομίας διερευνούσε την υπόθεση στο τέλος του έτους.

Ε. ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΑ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΑ

Η κυβέρνηση θεωρεί πρόσφυγες τους Ελληνοκύπριους εκτοπισμένους ως αποτέλεσμα της διαίρεσης του νησιού του 1974, αν και εμπίπτουν στον ορισμό του ΟΗΕ για εσωτερικά εκτοπισμένους. Τον Σεπτέμβριο υπήρχαν 235.300 τέτοια πρόσωπα και απόγονοί τους. Η Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) παρέσχε βοήθεια στους Έλληνες και Τουρκοκύπριους εσωτερικά εκτοπισμένους στην περίοδο 1974-1988, μετά την οποία μεταβίβασε τα προγράμματα βοήθειας στην UNFICYP και σε άλλες υπηρεσίες των ΗΕ. Επειδή η UNHCR δεν παρέχει πλέον βοήθεια σε αυτούς τους εκτοπισμένους, θεωρεί επισήμως ότι ο πληθυσμός των εκτοπισμένων είναι μηδενικός, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της UNHCR για την παροχή στατιστικών στοιχείων. Ανάλογα με το εισόδημά τους, οι εσωτερικά εκτοπισμένοι δικαιούντο οικονομικής βοήθειας από την κυβέρνηση. Είχαν επανεγκατασταθεί, έχουν πρόσβαση σε ανθρωπιστικές οργανώσεις και δεν υπόκεινται σε επίθεση, στόχευση ή υποχρεωτική επιστροφή υπό επικίνδυνες συνθήκες.

ΣΤ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

<u>Κακομεταχείριση μεταναστών, προσφύγων και απάτριδων</u>: ΜΚΟ ανέφεραν ότι ορισμένοι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Κοινωνικής Ευημερίαςκαι δικαστές υπέβαλαν αιτητές ασύλου σε ρατσιστική λεκτική κακομεταχείριση. Στις 11 Μαΐου, ο τοπικός Τύπος δημοσίευσε ερασιτεχνικό βίντεο που απεικόνιζε έναν φρουρό ασφαλείας σε γραφείο της Υπηρεσίας Κοινωνικής Υπηρεσίας στην επαρχία Λάρνακας που κακομεταχειριζόταν σωματικά μία αιτήτρια ασύλου από τη Σομαλία. Σύμφωνα με ένα δελτίο τύπου της ΚΙΣΑ, η γυναίκα αντιμετώπιζε έξωση από το σπίτι της λόγω μεγάλων καθυστερήσεων στη διαδικασία παροχής οικονομικής βοήθειας από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Την ημέρα του επεισοδίου, υπάλληλος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αρνήθηκε το αίτημά της να συναντηθεί με τον υπεύθυνο της υπόθεσης, έριξε την ταυτότητά της στο πάτωμα και της ζήτησε να φύγει. Όταν η γυναίκα παραπονέθηκε, ο υπάλληλος στην υποδοχή κάλεσε τον φρουρό ασφαλείας που την πλησίασε και την άρπαξε από το λαιμό. Η γυναίκα αντέδρασε ρίχνοντας το πορτοφόλι της στον φύλακα, ο

οποίος άρχισε να την χτυπάει επανειλημμένα και να την σπρώχνει έξω από το κτίριο. Η ΚΙΣΑ ανέφερε ότι όταν η γυναίκα πήγε στον Κεντρικό Αστυνομικό Σταθμό της Λάρνακας, μια γυναίκα αστυνομικός της είπε ότι προκάλεσε τον φρουρό ασφαλείας και αρνήθηκε να καταγράψει την καταγγελία της. Η ΚΙΣΑ ανέφερε ότι ο φρουρός ασφαλείας είχε κατά το παρελθόν κακομεταχειριστεί σωματικά Σομαλούς αιτητές ασύλου όταν εργαζόταν σε γραφείο των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στη Λευκωσία. Το υπουργείο Δικαιοσύνης δήλωσε ότι η αστυνομία πήρε καταθέσεις τόσο από τη γυναίκα όσο και από τον φρουρό. Η αστυνομία κατηγόρησε τον φρουρό για επίθεση και τη γυναίκα για επίθεση και πρόκληση ταραχής.

Γενικά, η κυβέρνηση συνεργάστηκε με το Γραφείο της UNHCR και άλλες ανθρωπιστικές οργανώσεις για την παροχή προστασίας και βοήθειας σε πρόσφυγες και αιτητές ασύλου. Κατά τη διάρκεια του έτους, η Υπηρεσία Ασύλου αποδέχτηκε την απόσπαση ενός συμβούλου της UNHCR και ίδρυσε μια Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας για να εξασφαλίσει την ποιότητα των διαδικασιών καθορισμού προσφυγικού καθεστώτος. Η κυβέρνηση δεν δέχθηκε την προσφορά της UNHCR για απόσπαση υπαλλήλων στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι υποχρεωτικές αξιολογήσεις ευπαθών αιτητών ασύλου διεξήχθησαν με έγκαιρο και ολοκληρωμένο τρόπο.

Η πολιτική της κυβέρνησης δεν ήταν να κρατήσει τους παράνομους μετανάστες για μεγάλο χρονικό διάστημα αλλά να τους απελευθερώσει και να τους παράσχει άδειες διαμονής αν δεν είχαν απελαθεί εντός 18 μηνών. Μια ΜΚΟ ανέφερε ότι οι αρχές μετανάστευσης πιέζουν τους κρατούμενους μετανάστες να υπογράψουν συγκατάθεσή για εθελοντική επιστροφή, απειλώντας τους με απεριόριστη κράτηση. Η ίδια ΜΚΟ ανέφερε ότι ορισμένοι αιτητές ασύλου κρατήθηκαν για λόγους εθνικής ασφάλειας και παρέμειναν υπό κράτηση για αρκετούς μήνες χωρίς να ενημερώνονται για τα αποδεικτικά στοιχεία εναντίον τους.

Η Επίτροπος Διοικήσεως δέχθηκε καταγγελίες για εκτεταμένες κρατήσεις ατύπων μεταναστών που δεν διέθεταν ταξιδιωτικά έγγραφα ή που δεν μπορούσαν να απελαθούν. Η Επίτροπος συνέστησε την απελευθέρωση τέτοιων κρατουμένων και ανέφερε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι αρχές εφαρμόζουν αυτές τις συστάσεις.

<u>Πρόσβαση στο άσυλο:</u> Ο νόμος προβλέπει τη χορήγηση ασύλου ή καθεστώτος πρόσφυγα και η κυβέρνηση έχει θεσπίσει ένα σύστημα παροχής προστασίας για τους πρόσφυγες.

Λόγω της σημαντικής αύξησης των αιτήσεων ασύλου τα τελευταία χρόνια, περισσότερες από 13.000 αιτήσεις ασύλου εκκρεμούσαν μέχρι τον Ιούλιο. Η

Υπηρεσία Ασύλου, η Επίτροπος Διοικήσεως, η UNHCR και ΜΚΟ ανέφεραν μεγάλες καθυστερήσεις στην εξέταση των αιτήσεων ασύλου και καθυστερήσεις στην εξέταση των προσφυγών κατά των απορρίψεων αιτήσεων ασύλου. Η κυβέρνηση, η UNHCR και τοπικές ΜΚΟ συμφώνησαν ότι σημαντικό ποσοστό των καταχωρημένων αιτήσεων ασύλου δεν ήταν αξιόπιστες. Τον Ιούνιο η κυβέρνηση ίδρυσε Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας (IPAC) για την εξομάλυνση της εξέτασης των αιτήσεων ασύλου. ΜΚΟ ανέφεραν ότι η ίδρυση του IPAC συνιστούσε βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο σύστημα, αλλά δεν υπήρχαν επαρκή στοιχεία για να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητά του στη χρονική διάρκεια των προσφυγών.

Απασχόληση: Οι Αρχές επέτρεψαν στους αιτητές ασύλου, των οποίων οι υποθέσεις εξετάζονταν, να εργαστούν μετά από περίοδο αναμονής ενός μηνός. Τον Μάιο, το Υπουργείο Εργασίας διεύρυνε τον αριθμό των τομέων στους οποίους θα μπορούσαν να εργαστούν οι αιτητές ασύλου για να συμπεριλάβουν την απασχόληση σε καταφύγια αδέσποτων ζώων, νυχτερινές βάρδιες σε αρτοποιεία και τα γαλακτοκομεία, συνεργεία επιδιόρθωσης και βαφής αυτοκινήτων, καθαρισμό κήπων, ξενοδοχεία και εστιατόρια.

Ο νόμος περιόριζε προηγουμένως τους αιτητές ασύλου στην απασχόληση στον τομέα της αλιείας, στην παραγωγή ζωοτροφών, στη διαχείριση των αποβλήτων, στα πρατήρια καυσίμων και πλύσιμο αυτοκινήτων, στη διακίνηση φορτίων στο χονδρικό εμπόριο, στον καθαρισμό κτιρίων και εξωτερικών χώρων, στη διανομή διαφημιστικών και ενημερωτικών εντύπων και στην παράδοση τροφίμων. Τον Ιούνιο, η Επίτροπος εξέδωσε έκθεση στην οποία τόνιζε την ανάγκη περαιτέρω επέκτασης των τομέων απασχόλησης στους οποίους να έχουν πρόσβαση οι αιτητές ασύλου.

Υπήρχαν αναφορές ρατσιστικής συμπεριφοράς από υπαλλήλους του Γραφείου Εργασίας που συναντήθηκαν με αιτητές με νόμιμη διαμονή που ζητούσαν σύμβαση εργασίας. Από την 1η Ιανουαρίου έως τις 17 Σεπτεμβρίου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έλαβε και ενέκρινε 525 συμβάσεις εργασίας για αιτητές ασύλου. ΜΚΟ ανέφεραν ότι η διαδικασία πρόσληψης αιτητών ασύλου ήταν αργή και δαπανηρή και αποθάρρυνε τους εργοδότες να προσλαμβάνουν αιτητές ασύλου.

Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες: Οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες έχουν πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες, όπως η εκπαίδευση, η υγειονομική περίθαλψη και τα δικαστήρια. Από το 2016, οι συνθήκες διαβίωσης των αιτητών ασύλου χειροτέρευσαν καθώς ο αριθμός τους αυξήθηκε. Το μοναδικό μόνιμο κέντρο υποδοχής των αιτητών ασύλου, που βρίσκεται στην Κοφίνου, παρέμεινε πλήρες,

και η πλειονότητα των αιτητών ασύλου δεν είχε τη δέουσα σωστή στέγη. Η Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και τοπικές ΜΚΟ σημείωσαν μεγάλο αριθμό αιτητών ασύλου που αντιμετωπίζουν έλλειψη στέγης και φτώχεια. Ανέφεραν ότι πολλοί αιτητές ασύλου κοιμούνται έξω σε πάρκα ή προσωρινά μένουν με φίλους, συγγενείς ή ξένους, συχνά κοιμούνται σε πατώματα χωρίς επαρκή πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υγιεινής. Ο αυξανόμενος αριθμός νέων αφίξεων, η περιορισμένη προσφορά οικονομικά προσιτών καταλυμάτων, οι καθυστερήσεις στην παροχή κρατικής οικονομικής στήριξης και η καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων ασύλου αύξησαν τον κίνδυνο αστέγων, σύμφωνα με τοπικές ΜΚΟ.

Τον Μάιο, το Συμβούλιο Υπουργών εισήγαγε σειρά αλλαγών για τη βελτίωση της στέγασης των αιτητών ασύλου. Ενέκρινε αύξηση, από την 1η Ιουνίου, στην επιδότηση στέγασης που παρέχεται στους αιτητές ασύλου από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, καθόρισε κριτήρια για τον αριθμό των ατόμων που μπορούν να διαμείνουν σε ένα ενοικιαζόμενο υποστατικό με βάση τον αριθμό των δωματίων και άρχισε να παρέχει την αρχική κατάθεση ενοικίου απευθείας στους αιτητές ασύλου αντί στον ιδιοκτήτη. Μια ΜΚΟ δήλωσε ότι η αύξηση δεν ήταν αρκετή για να καλύψει την απότομη αύξηση των ενοικίων. Το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε επίσης τη συνέχιση της οικονομικής στήριξης σε οικογένειες αιτητών ασύλου, ακόμη και αν ένα μέλος της οικογένειας βρει απασχόληση, υπό την προϋπόθεση ότι ο μισθός δεν υπερβαίνει τη συνολική βοήθεια την οποία δικαιούται η οικογένεια. Η Επίτροπος Διοικήσεως εξέτασε διάφορες καταγγελίες σχετικά με την παροχή κοινωνικής πρόνοιας και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι υλικές ενισχύσεις και οι παροχές στέγασης που προσφέρθηκαν σε αιτητές ασύλου ήταν γενικά ανεπαρκείς.

Αιτητές ασύλου που αρνήθηκαν διαθέσιμη εργασία μπορούσαν να στερηθούν κρατικών επιδομάτων. Μία ΜΚΟ ανέφερε ότι μητέρες με μικρά παιδιά και αιτητές ασύλου με ιατρικές παθήσεις που τους εμπόδισαν να εργάζονται στους επιτρεπόμενους τομείς απασχόλησης αποκλείονταν μερικές φορές από κρατική βοήθεια. Οι αιτητές ασύλου έπρεπε να ανοίξουν τραπεζικό λογαριασμό για να εξαργυρώσουν κυβερνητικές επιταγές, πράγμα που δεν ήταν δυνατό για τους άστεγους αιτητές που δεν είχαν έγκυρη διεύθυνση. Η UNHCR, ΜΚΟ και αιτητές ασύλου ανέφεραν καθυστερήσεις και ασυνέπειες στην παροχή ωφελημάτων.

Η Επίτροπος Διοικήσεως και ΜΚΟ ανέφεραν ότι το σύστημα παροχής κοινωνικής στήριξης στους αιτητές ασύλου μέσω κουπονιών δεν εξυπηρετούσε κατάλληλα τις ειδικές ανάγκες των ευάλωτων ομάδων. Τα κουπόνια μπορούσαν να εξαργυρωθούν μόνο σε συγκεκριμένα καταστήματα που πιθανόν να μην είχαν κάποιες προμήθειες, ήταν συνήθως πιο ακριβά από άλλα καταστήματα και συχνά

βρίσκονταν σε μη βολικές περιοχές. Η ΜΚΟ ΚΙΣΑ ανέφερε ότι τα καταστήματα αυτά εκμεταλλεύτηκαν την ευάλωτη θέση των αιτητών ασύλου και χρέωσαν έως και 20 τοις εκατό σε τέλη για να εξαργυρώσουν κυβερνητικές επιταγές. Αν και το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιούνιο ήρε τους περιορισμούς στα είδη των επιχειρήσεων που μπορούσαν να δέχονται κουπόνια, η ΚΙΣΑ ανέφερε ότι οι πάροχοι παραμένουν οι ίδιοι παρά την απόφαση.

Προσωρινή προστασία: Η κυβέρνηση παρείχε επίσης προσωρινή προστασία, αποκαλούμενη επικουρική προστασία, σε άτομα που ενδέχεται να μην πληρούν τα κριτήρια ως πρόσφυγες. Η κυβέρνηση παρέχει καθεστώς επικουρικής προστασίας σε πολίτες ή κατοίκους της Συρίας που εισήλθαν νόμιμα ή παράνομα στη χώρα. Όλα τα πρόσωπα που ζήτησαν αυτό το καθεστώς έπρεπε να παρουσιάσουν διαβατήριο της Συρίας ή άλλη ταυτότητα. Οι Αρχές χορήγησαν επικουρική προστασία σε 719 πρόσωπα κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του έτους.

Η. ΑΠΑΤΡΙΔΕΣ

Δεν ισχύει.

ΤΜΗΜΑ 3. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ο νόμος και το σύνταγμα παρέχουν στους πολίτες τη δυνατότητα να επιλέγουν την κυβέρνησή τους με ελεύθερες και δίκαιες εκλογές που διεξάγονται σε τακτές περιόδους με μυστική ψηφοφορία και βασίζονται σε καθολική και ισότιμη ψηφοφορία. Στις εθνικές εκλογές, οι Τουρκοκύπριοι που κατοικούσαν στην περιοχή που διοικείται από Τουρκοκύπριους δεν είχαν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή, αν και οι Ελληνοκύπριοι που ζούσαν στο βορρά δεν αντιμετώπιζαν τέτοιους περιορισμούς. Στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Κύπριοι πολίτες, πολίτες της ΕΕ που είναι κάτοικοι και Τουρκοκύπριοι που ζουν στην περιοχή που διοικείται από τους Τουρκοκυπρίους, όλοι έχουν το δικαίωμα να ψηφίζουν και να εκλέγονται.

ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Πρόσφατες Εκλογές: Τον Φεβρουάριο του 2018 οι εκλογείς επανεξέλεξαν πρόεδρο το Νίκο Αναστασιάδη σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές. Το 2016 η χώρα διεξήγαγε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές για τις 56 έδρες που ανήκουν στους Ελληνοκύπριους στη Βουλή των Αντιπροσώπων με 80 έδρες. Οι 24 έδρες που ανήκουν στους Τουρκοκύπριους παρέμειναν κενές.

Συμμετοχή Γυναικών και Μειονοτήτων: Κανένας νόμος δεν περιορίζει τη συμμετοχή γυναικών και μελών μειονοτήτων στην πολιτική διαδικασία, και είχαν συμμετάσχει. Οι γυναίκες παρέμειναν υπο-εκπροσωπούμενες σε ανώτερες πολιτικές θέσεις. Μόνο το 18 τοις εκατόν των υπουργών και βουλευτών ήταν γυναίκες.

Στις 26 Μαΐου, περισσότεροι από 5.600 Τουρκοκύπριοι ψήφισαν στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε 50 εκλογικά τμήματα κοντά στα σημεία διέλευσης της ουδέτερης ζώνης, σε σύγκριση με 1.869 που ψήφισαν το 2014. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, μεταξύ 1.100 και 1.500 Τουρκοκυπρίων δεν μπόρεσαν να ψηφίσουν επειδή τα ονόματά τους δεν υπήρχαν στον εκλογικό κατάλογο. Οι ψηφοφόροι εξέλεξαν για πρώτη φορά έναν Τουρκοκύπριο σε μία από τις έξι έδρες της χώρας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο νόμος προβλέπει την εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο όλων των ενήλικων Τουρκοκύπριων κατόχων δελτίου ταυτότητας της κυβέρνησης που κατοικούν στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι για τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι Τουρκοκύπριοι που δεν κατοικούν στην περιοχή αυτή πρέπει να υποβάλουν αίτηση εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο, όπως και όλοι οι άλλοι πολίτες. Η κυβέρνηση δεν καταχώρισε αυτομάτως έναν απροσδιόριστο αριθμό Τουρκοκυπρίων που κατοικούν στο βορρά επειδή ήταν εσφαλμένα καταχωριμένοι στο επίσημο μητρώο ως κάτοικοι της ελεγχόμενης από την κυβέρνηση περιοχής. Το πρόβλημα αυτό συνεχίστηκε, αλλά σε μικρότερο βαθμό από τα προηγούμενα χρόνια, καθώς ο αριθμός των εγγεγραμμένων Τουρκοκυπρίων ψηφοφόρων αυξήθηκε από περίπου 56.000 το 2014 σε 81.000 το 2019.

ΤΜΗΜΑ 4. ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Ο νόμος προβλέπει ποινικές κυρώσεις για διαφθορά από αξιωματούχους και η κυβέρνηση γενικά εφάρμοσε αποτελεσματικά τους νόμους. Παρόλο που η κυβέρνηση γενικά ερεύνησε και δίωξε περιπτώσεις διαφθοράς, υπήρξε αριθμός αναφορών για διαφθορά στην κυβέρνηση κατά τη διάρκεια του έτους.

Διαφθορά: Τον Απρίλιο ένας ανώτερος υπάλληλος του Δήμου Λάρνακας καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης πέντε ετών για κλοπή και απόκτηση χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις. Ο αξιωματούχος δήλωσε ότι πήρε 35.000 ευρώ (38.500 δολάρια) από ένα ντόπιο επιχειρηματία για να νομιμοποιήσει την κατασκευή παρατυπιών στο εστιατόριο του και κατέθεσε ένα μέρος των χρημάτων στο δικό του τραπεζικό λογαριασμό.

Πόθεν έσχες: Ο νόμος απαιτεί από τον πρόεδρο, τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, τα μέλη του κοινοβουλίου και τα μέλη του Οργανισμού Κρατικών

Υπηρεσιών Υγείας να δηλώνουν τα εισοδήματα και τα περιουσιακά τους στοιχεία. Η δημοσιοποίηση των δηλώσεών τους είναι υποχρεωτική, αλλά δεν υπάρχουν συγκεκριμένες κυρώσεις για μη συμμόρφωση. Οι σύζυγοι και τα τέκνα των ιδίων αξιωματούχων οφείλουν να δηλώνουν τα περιουσιακά στοιχεία τους, αλλά η δημοσίευση των δηλώσεών τους απαγορεύεται. Άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι δεν υποχρεούνται να δηλώνουν τα περιουσιακά τους στοιχεία.

ΤΜΗΜΑ 5. ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΙΣΧΥΡΙΖΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Εγχώριες και διεθνείς οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικά λειτουργούσαν χωρίς κυβερνητικούς περιορισμούς, διερευνώντας και δημοσιεύοντας τα ευρήματά τους σε υποθέσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι ήταν κάπως συνεργάσιμοι και ανταποκρίνονταν στις απόψεις τους.

Κυβερνητικοί φορείς Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: Υπάρχει Επίτροπος Διοικήσεως της κυβέρνησης, της οποίας το χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει τα ανθρώπινα δικαιώματα, και Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Κατά τις ανεξάρτητες έρευνές της, η Επίτροπος Διοικήσεως είχε γενικά καλή συνεργασία με άλλους κρατικούς φορείς. ΜΚΟ διαμαρτυρήθηκαν, ωστόσο, ότι το Γραφείο της Επιτρόπου συνήθως αρνείτο να διερευνήσει τις καταγγελίες τους με το επιχείρημα ότι παρόμοιες καταγγελίες είχαν διερευνηθεί στο παρελθόν. Τον Ιούνιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας ανέφερε ότι το Γραφείο της Επιτρόπου δεν είχε προβεί σε δραστηριότητες που αποσκοπούσαν στην υποστήριξη ευάλωτων ομάδων και δεν είχε εκδώσει δημοσιεύσεις ή εκθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των ετήσιων εκθέσεων ή συστάσεις για προβλήματα διακρίσεων από το 2016.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την οποία οι περισσότερες τοπικές ΜΚΟ έκριναν αποτελεσματική, αποτελείται από εννέα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων που υπηρετούν πενταετή θητεία. Η Επιτροπή συζήτησε ένα ευρύ φάσμα προβλημάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η εμπορία προσώπων, η βία κατά των γυναικών, η σεξουαλική κακοποίηση γυναικών και παιδιών, οι συνθήκες στις φυλακές και τα δικαιώματα των ξένων εργαζομένων. Η Εκτελεστική Εξουσία δεν ασκεί έλεγχο στην Επιτροπή.

ΤΜΗΜΑ 6. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Βιασμός και Βία στην Οικογένεια: Ο νόμος ποινικοποιεί τον βιασμό, συμπεριλαμβανομένου του συζυγικού βιασμού, με μέγιστη ποινή τη διά βίου φυλάκιση. Ο νόμος επίσης ποινικοποιεί την ενδοοικογενειακή βία, με μέγιστη ποινή φυλάκισης 10 ετών. Η κυβέρνηση εφάρμοσε γενικά το νόμο αποτελεσματικά, αν και πολλές υποθέσεις συνέχιζαν να μην καταγγέλλονται.

Ο νόμος θεσπίζει σαφείς μηχανισμούς για την καταγγελία και τη δίωξη της οικογενειακής βίας. Το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει περιοριστικούς όρους την ίδια μέρα εναντίον υπόπτων ή καταδικασθέντων για ενδοοικογενειακή βία. Ο αριθμός των καταγγελιών για ενδοοικογενειακή βία αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια. Κατά τους πρώτους εννέα μήνες του έτους, 519 περιπτώσεις οικογενειακής βίας καταγγέλθηκαν στην αστυνομία. Μέχρι τον Οκτώβριο η αστυνομία διερεύνησε 181 από τις υποθέσεις και κατέθεσε 111 υποθέσεις στο δικαστήριο. Ο Σύνδεσμος για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (SPAVO) δήλωσε ότι οι αυξημένες καταγγελίες αντικατοπτρίζουν την ευαισθητοποίηση και την πρόσβαση στις υπηρεσίες και όχι τον αυξανόμενο αριθμό περιστατικών. Ο SPAVO δήλωσε ότι τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας συχνά αντιμετώπιζαν σημαντική οικογενειακή και κοινωνική πίεση να μην αναφέρουν κακοποίηση και να αποσύρουν καταγγελίες που έκαναν στην αστυνομία. Το Μάιο το Ανώτατο Δικαστήριο ανέτρεψε απόφαση κατώτερου δικαστηρίου να αναστείλει την ποινή φυλάκισης 18 μηνών ενός δράστη οικογενειακής βίας ηλικίας 39 ετών και διέταξε όπως ο καταδικασθείς εκτίσει την επιβληθείσα ποινή. Ο δράστης είχε κακοποιήσει τη σύζυγό του στην παρουσία της μητέρας της και του μικρού παιδιού του ζευγαριού. Το κατώτερο δικαστήριο είχε εκδώσει αναστολή της ποινής μετά την απόσυρση της καταγγελίας από το θύμα.

Υπήρχαν δύο καταφύγια για θύματα οικογενειακής βίας τα οποία χρηματοδοτούντο κυρίως από την κυβέρνηση. Ένα τρίτο καταφύγιο επρόκειτο να ανοίξει μέχρι το τέλος του έτους.

Η αστυνομία πραγματοποίησε λεπτομερή εκπαιδευτικά προγράμματα για μέλη της σχετικά με το σωστό χειρισμό της ενδοοικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένης εκπαίδευσης που επικεντρώνεται στην κακοποίηση παιδιών. Ωστόσο, ΜΚΟ ανέφεραν ότι ορισμένοι αστυνομικοί συνέχισαν να απορρίπτουν ισχυρισμούς για οικιακή κακοποίηση από αλλοδαπές γυναίκες και παιδιά.

Σεξουαλική παρενόχληση: Ο νόμος απαγορεύει τη σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας και προβλέπει ποινή φυλάκισης μέχρι 6 μήνες, χρηματική ποινή 12.000 ευρώ ή και τις δύο ποινές μαζί. Ένας κώδικας δεοντολογίας περιγράφει την πρόληψη και τη διαχείριση της σεξουαλικής παρενόχλησης και παρενόχλησης στη δημόσια υπηρεσία. ΜΚΟ και συνδέσμοι ξένων οικιακών βοηθών ανέφεραν ότι οι αρχές δεν διερεύνησαν επαρκώς τις καταγγελίες σεξουαλικής παρενόχλησης που υπέβαλαν αλλοδαπές οικιακοί βοηθοί.

Υπήρχαν αναφορές ότι η σεξουαλική παρενόχληση παρέμεινε ένα ευρέως διαδεδομένο, αλλά συχνά μη καταγγελλόμενο πρόβλημα. ΜΚΟ ανέφεραν ότι αποδεκτές κοινωνικές αντιλήψεις, ο φόβος αντίποινων και η έλλειψη οικογενειακής υποστήριξης για τα θύματα αποθαρρύνουν τα θύματα από το να καταγγείλουν περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης. Το Τμήμα Εργασίας ανέφερε ότι δέχτηκε 13 καταγγελίες για σεξουαλική παρενόχληση, συμπεριλαμβανομένων τεσσάρων από αλλοδαπές οικιακές βοηθούς, αλλά δήλωσε ότι οι περισσότερες καταγγελίες στερούνται αποδεικτικών στοιχείων.

Η Επίτροπος Διοικήσεως συνέχισε να δέχεται καταγγελίες για σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας. Τον Ιούλιο οι σημαντικότερες συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΠΕΟ συμφώνησαν με την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων σε έναν κώδικα δεοντολογίας που καλύπτει τον τρόπο αντιμετώπισης περιπτώσεων παρενόχλησης και σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας. Κατά τους πρώτους εννέα μήνες του έτους, η Επίτροπος Διοικήσεως διοργάνωσε 25 εκπαιδευτικά σεμινάρια για τη σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας και τον κώδικα δεοντολογίας στα οποία συμμετείχαν περίπου 700 δημόσιοι υπάλληλοι.

Τον Απρίλιο μία φοιτήτρια πανεπιστημίου κατήγγειλε στην αστυνομία ότι ο 48χρονος εργοδότης της σε περίπτερο της Λευκωσίας προσπάθησε επανειλημμένα να την αγγίξει, να την αγκαλιάσει και να τη φιλήσει χωρίς τη συγκατάθεσή της. Μετά από έρευνα, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης του βίντεο, η αστυνομία πρόσαψε κατηγορίες εναντίον του εργοδότη ο οποίος απελευθερώθηκε με εγγύηση και περιοριστικούς όρους εν αναμονή της δίκης.

Υποχρεωτικός έλεγχος του πληθυσμού: Δεν υπήρξαν αναφορές για υποχρεωτικές εκτρώσεις ή ακούσια στείρωση.

Δυσμενής Διάκριση: Ο νόμος παρέχει το ίδιο νομικό καθεστώς και δικαιώματα για γυναίκες και άνδρες. Η κυβέρνηση επέβαλε γενικά το νόμο, αλλά οι γυναίκες αντιμετώπισαν διακρίσεις στον τομέα της απασχόλησης και των αμοιβών στον ιδιωτικό τομέα. Παρόλο που εκθέσεις της Eurostat έδειξαν ισοτιμία αμοιβής

μεταξύ των φύλων στο δημόσιο τομέα, ΜΚΟ ανέφεραν ότι ο κάθετος και ο επαγγελματικός διαχωρισμός εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα.

ΠΑΙΔΙΑ

Εγγραφή Γέννησης: Τα παιδιά αποκτούν την ιθαγένεια από τους γονείς τους και υπήρξε καθολική εγγραφή κατά τη στιγμή της γέννησης.

Κακοποίηση παιδιών: Ο νόμος ποινικοποιεί την κακοποίηση παιδιών. Η ποινή για κακοποίηση παιδιών περιλαμβάνει φυλάκιση ενός έτους, χρηματική ποινή μέχρι 1.700 ευρώ ($1,870) ή και τις δύο ποινές.

Πρόωρος και αναγκαστικός γάμος: Η νόμιμη ηλικία γάμου είναι 18, αλλά άτομα ηλικίας 16 και 17 ετών μπορούν να παντρευτούν, εφόσον υπάρχουν σοβαροί λόγοι που δικαιολογούν τον γάμο και οι νόμιμοι κηδεμόνες τους παρέχουν γραπτή συγκατάθεση. Το επαρχιακό δικαστήριο μπορεί επίσης να επιτρέψει το γάμο ατόμων ηλικίας 16 και 17, αν οι γονείς αρνούνται αδικαιολόγητα τη συγκατάθεσή τους ή ελλείψει νόμιμων κηδεμόνων.

Σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών: Ο νόμος απαγορεύει την εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών, την παιδική πορνογραφία, την προσφορά ή την προμήθεια ενός παιδιού για πορνεία και τη συμμετοχή ή προώθηση ενός παιδιού σε οποιαδήποτε μορφή σεξουαλικής δραστηριότητας. Η ποινή για σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση παιδιού ηλικίας 13 έως 17 ετών είναι μέχρι 25 χρόνια φυλάκισης. Η ποινή για σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση παιδιού κάτω των 13 ετών είναι μέχρι δια βίου φυλάκιση. Κατοχή παιδικής πορνογραφίας είναι ποινικό αδίκημα το οποίο τιμωρείται μέχρι δια βίου φυλάκιση. Οι Αρχές επιβάλλουν αυτούς τους νόμους. Η ελάχιστη ηλικία για συναινετική σεξουαλική επαφή είναι 17 ετών.

Διεθνείς απαγωγές παιδιών: Η χώρα είναι συμβαλλόμενο μέρος στη Σύμβαση της Χάγης του 1980 για τις Αστικές Πτυχές της Διεθνούς Απαγωγής Παιδιών. Δείτε την ετήσια έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών για τη Διεθνή απαγωγή παιδιών από γονείς. **https://travel.state.gov/content/travel/en/International-Parental-Child-Abduction/for-providers/legal-reports-and-data/reported-cases.html**.

ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜΟΣ

Η Εβραϊκή κοινότητα αριθμούσε περίπου 4.500 άτομα, τα οποία αποτελούνταν από ένα πολύ μικρό αριθμό Εβραίων Κυπρίων και μεγαλύτερο αριθμό ομογενών

Ισραηλινών, Βρετανών και Ρώσων. Υπήρχαν αναφορές για λεκτική παρενόχληση μελών της Εβραϊκής κοινότητας.

ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Δείτε την έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών για την Εμπορία Προσώπων στη διεύθυνση https://www.state.gov/trafficking-in-persons-report/.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Ο νόμος προστατεύει τα δικαιώματα των ατόμων με σωματικές, αισθητηριακές, και πνευματικές αναπηρίες και απαγορεύει τις διακρίσεις εις βάρος τους. Η κυβέρνηση γενικά επιβάλλει αυτές τις πρόνοιες.

Τον Ιούλιο η Επίτροπος για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Παιδιού δήλωσε ότι εξέτασε δύο καταγγελίες παιδιών με αναπηρίες των οποίων οι αιτήσεις για παροχή αναπηρικών ωφελήματων από το κράτος απορρίφθηκαν λόγω του καθεστώτος διαμονής και της εθνικότητάς τους. Η Επίτροπος διαπίστωσε ότι οι Αρχές παραβίασαν τα δικαιώματα των δύο παιδιών και τους εξέθεσαν σε συνθήκες άμεσης και έμμεσης βίας. Δήλωσε ότι οι ενέργειες των αρμόδιων αρχών παραβίασαν τις τέσσερις βασικές αρχές της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού καθώς και το εθνικό δίκαιο. Το Υπουργείο Εργασίας επανεξέτασε τις αιτήσεις των δύο παιδιών και διαπίστωσε ότι είναι δικαιούχα για παροχή αναπηρικών ωφελημάτων.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες περιλαμβάνουν περιορισμένη πρόσβαση σε φυσικά και κατασκευασμένα περιβάλλοντα, μεταφορές, πληροφορίες και επικοινωνίες. Ο Οργανισμός Παραπληγικών Κύπρου ανέφερε ότι πολλά δημόσια κτίρια δεν ήταν ακόμα προσβάσιμα σε χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων.

Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι υπεύθυνο για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες. Οι παρατηρητές δεν θεώρησαν τα πρόστιμα για την παραβίαση του νόμου κατά της διάκρισης στην απασχόληση επαρκή για την πρόληψη των καταχρήσεων (βλ. Επίσης τμήμα 7.δ).

ΕΘΝΙΚΕΣ / ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ / ΕΘΝΟΤΙΚΕΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ

Οι μειονοτικές ομάδες στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή της Κύπρου συμπεριλάμβαναν τους Καθολικούς, τους Μαρωνίτες, τους Αρμένιους και τους

Ρομά. Αν και νομικά θεωρούνται μία από τις δύο κύριες κοινότητες της Κύπρου, οι Τουρκοκύπριοι αποτελούσαν ένα σχετικά μικρό ποσοστό του πληθυσμού στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές και βίωσαν διακρίσεις. Γυναίκες οικιακές βοηθοί από τη Νότια και τη Νοτιοανατολική Ασία είναι η μεγαλύτερη ομάδα μη κοινοτικών αλλοδαπών εργαζομένων στη χώρα.

Τον Απρίλιο, ο αξιωματικός της Εθνικής Φρουράς της Κύπρου Νίκος Μεταξάς ομολόγησε στην αστυνομία ότι σκότωσε πέντε ξένες οικιακές βοηθούς και δύο κορίτσια από τις Φιλιππίνες, τη Ρουμανία και το Νεπάλ μεταξύ του 2016 και 2018. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο Μεταξάς συναντήθηκε με τα θύματα μέσω μιας ιστοσελίδας για online dating. Ο τοπικός Τύπος ανέφερε ότι η αστυνομία δεν διερεύνησε αναφορές ότι τα θύματα ελλείπουν, υποθέτοντας ότι είτε είχαν περάσει στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι είτε εργάζονταν παράνομα στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή.

Ο υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης Ιωνάς Νικολάου παραιτήθηκε και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης απέλυσε τον Αρχηγό της Αστυνομίας Κύπρου Ζαχαρία Χρυσόστομου για τον χειρισμό των υποθέσεων από την αστυνομία. Στις 24 Ιουνίου, το δικαστήριο καταδίκασε τον Μεταξά σε επτά φορές ισόβια κάθειρξη. Ο νέος αρχηγός της Αστυνομίας Κύπρου, Κύπρος Μιχαηλίδης, ζήτησε δημόσια συγγνώμη από τις οικογένειες των θυμάτων. Η αστυνομία καθιέρωσε μονοήμερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Αστυνομική Ακαδημία για την αντιμετώπιση περιπτώσεων ελλειπόντων προσώπων και εισήγαγε νέες οδηγίες και πρωτόκολλο ενεργειών για το χειρισμό και τη διερεύνηση τέτοιων υποθέσεων.

Υπήρξαν περιστατικά βίας κατά Τουρκοκυπρίων κατά τις μετακινήσεις τους στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές, καθώς και ορισμένα περιστατικά λεκτικής κακοποίησης ή διάκρισης σε βάρος μη Ελληνοκυπρίων. Στις 10 Ιουλίου, ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Μουσταφά Ακκιντζί ανέφερε στην ειδική εκπρόσωπο του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ στην Κύπρο ότι Τουρκοκύπριος οδηγός τουριστικού λεωφορείου παρενοχλήθηκε από Ελληνοκύπριους στο αεροδρόμιο της Λάρνακας και ζήτησε την κατάλληλη διερεύνηση. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έδωσε εντολή στην αστυνομία να διερευνήσει την καταγγελία, η οποία συνεχιζόταν στο τέλος του έτους.

Το Υπουργείο Παιδείας εφάρμοσε κώδικα δεοντολογίας κατά του ρατσισμού στα σχολεία ο οποίος παρείχε στα σχολεία και στους εκπαιδευτικούς ένα λεπτομερές σχέδιο για το χειρισμό, την πρόληψη και την αναφορά ρατσιστικών περιστατικών.

Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Μαΐου του 2018 που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του πιλοτικού σχεδίου Αστικού Μητρώου Ρομά ανέφερε ότι οι Κύπριοι

Ρομά συνέχισαν να αντιμετωπίζουν διακρίσεις σε θέματα στέγασης, απασχόλησης και εκπαίδευσης. Η έκθεση υποστήριξε ότι οι κυβερνητικές ενέργειες για την προώθηση της ένταξης των Ρομά ήταν ανεπαρκείς.

Η Επίτροπος Διοικήσεως δέχθηκε καταγγελίες από Τουρκοκύπριους ότι αιτήσεις τους για ιθαγένεια καθυστέρησαν ή απορρίφθηκαν, καταγγελίες σχετικά με πρόσβαση στις περιουσίες τους στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές και καταγγελίες ότι δεν μπόρεσαν να εγγραφούν στο νέο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ). Η Επίτροπος Διοικήσεως έλαβε καταγγελία από έναν Τουρκοκύπριο ο οποίος δεν μπόρεσε να εγγραφεί στο Μητρώο Ιατρών της Κυπριακής Δημοκρατίας επειδή η ελληνική γλώσσα ήταν προϋπόθεση. Η Επίτροπος Διοικήσεως συνέχισε να διερευνά την καταγγελία στο τέλος του έτους.

Ένα μέλος της Αρμενικής κοινότητας ανέφερε δυσκολίες στην εγγραφή του στο Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου, το αρμόδιο σώμα για τη διαπίστευση Πολιτικών Μηχανικών, ισχυριζόμενος ότι οφείλεται στην εθνικότητά του. Η Επίτροπος Διοικήσεως συνέχισε να διερευνά την υπόθεση στο τέλος του έτους.

Η Επίτροπος Διοικήσεως συνέχισε να λαμβάνει καταγγελίες ότι η κυβέρνηση καθυστέρησε την έγκριση της ιθαγένειας παιδιών Τουρκοκυπρίων που παντρεύτηκαν με Τούρκους πολίτες που κατοικούσαν στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι. Η κυβέρνηση ανέφερε ότι χορήγησε την υπηκοότητα σε 50 τέτοια παιδιά κατά τη διάρκεια του έτους.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΒΙΑΣ, ΔΥΣΜΕΝΟΥΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΚΑΚΟΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΦΥΛΟΥ

Υπάρχουν νόμοι κατά των διακρίσεων και απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση δυσμενής διάκριση λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου. Οι νόμοι κατά της δυσμενούς διάκρισης καλύπτουν την απασχόληση και τις ακόλουθες δραστηριότητες στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα: κοινωνική προστασία, κοινωνική ασφάλιση, κοινωνικές παροχές, υγειονομική περίθαλψη, εκπαίδευση, συμμετοχή σε συνδικάτα και επαγγελματικές οργανώσεις και πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες.

Παρά τις νομικές προστασίες, λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι, τρανσέξουαλ και διαφυλικά άτομα (ΛΟΑΤΙ) αντιμετωπίζουν σημαντικές κοινωνικές διακρίσεις, ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές. Ως αποτέλεσμα, πολλά ΛΟΑΤΙ άτομα δεν γνωστοποιούσαν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου, ούτε

κατάγγειλαν ομοφυλοφιλική βία ή διάκριση. Η μη κυβερνητική οργάνωση Accept ΛΟΑΤΙ Κύπρου ανέφερε ότι η αστυνομία αρνήθηκε να εξετάσει τη περιστατικά βίας εναντίον ατόμων ΛΟΑΤΙ ως πιθανά εγκλημάτα μίσους. Η ΜΚΟ ανέφερε ότι το Φεβρουάριο τρεις άνδρες επιτέθηκαν σωματικά και λεκτικά σε δύο μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΙ, μεταξύ άλλων με προσβολές για τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό. Μετά την επίσκεψη στο νοσοκομείο, ένα από τα θύματα συμφωνα με αναφορές διαγνώσθηκε με διάσειση και μελανιασμένα πλευρά. Αναφέρεται ότι η αστυνομία παρενέβη στη σκηνή, αλλά αρνήθηκε να ξεκινήσει έρευνα. Αντ' αυτού είπε στα θύματα ότι θα μπορούσαν να υποβάλουν καταγγελία στο αστυνομικό τμήμα την επόμενη μέρα.

Υπάρχουν αναφορές για δυσμενή διάκριση εναντίον ΛΟΑΤΙ ατόμων που αιτούνται εργασία (Τμήμα 7δ).

Η ΜΚΟ Accept ΛΟΑΤΙ Κύπρου ανέφερε ότι τα τρανσέξουαλ άτομα που έχουν υποβληθεί σε θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης υπέστησαν δυσμενή διάκριση στην πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη μετά την εισαγωγή του ΓΕΣΥ τον Ιούνιο.

Ο νόμος ποινικοποιεί την υποκίνηση σε μίσος ή βία με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου. Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας για την πολυπολιτισμικότητα, τον σεβασμό και την αποδοχή πρότεινε ενέργειες για την προστασία των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙ, την ευαισθητοποίηση του κοινού και την εξάλειψη των διακρίσεων εις βάρος τους. Ο σύμβουλος διαμαρτυρήθηκε για την απόφαση του γενικού εισαγγελέα στις 9 Σεπτεμβρίου να μην διώξει τον Μητροπολίτη Μόρφου για ρητορική ομιλία μίσους.

HIV ΚΑΙ AIDS ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΤΙΓΜΑ

Τον Ιούνιο του 2018 η πρόεδρος του Κέντρου Υποστήριξης προσώπων θετικά στο HIV/AIDS δήλωσε ότι οροθετικά άτομα αντιμετωπίζουν προκατάληψη στην απασχόληση τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, καθώς και από την κοινωνία και τις οικογένειές τους, κυρίως λόγω έλλειψης ευαισθητοποίησης του κοινού. Ακτιβιστές διαμαρτυρήθηκαν ότι η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με αυτό το πρόβλημα δεν ήταν στην προτεραιότητα της κυβέρνησης και ανέφεραν ότι ακόμη και το ιατρικό προσωπικό των νοσοκομείων ήταν προκατειλημμένο και απρόθυμο να εξετάσει άτομα θετικά στο HIV.

ΤΜΗΜΑ 7. ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Α. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΖΕΣΘΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ

Ο νόμος προνοεί το δικαίωμα των εργαζομένων να σχηματίζουν και να συμμετέχουν σε ανεξάρτητα σωματεία, να απεργούν και να διαπραγματεύονται συλλογικά με τους εργοδότες. Τόσο η αντισυνδικαλιστική δυσμενής διάκριση όσο και η απόλυση για συνδικαλιστική δραστηριότητα είναι παράνομες.

Ο νόμος απαιτεί από τα εργατικά συνδικάτα να εγγραφούν στο Μητρώο των εργατικών σωματείων εντός 30 ημερών από τη δημιουργία τους. Πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί για απάτη και ανήθικα αδικήματα δεν επιτρέπεται να υπηρετούν ως αξιωματούχοι των συνδικάτων. Οι λογαριασμοί των συνδικαλιστικών οργανώσεων και τα μητρώα μελών μπορούν να επιθεωρούνται ανά πάσα στιγμή. Μια συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης, των εργατικών συνδικάτων και των οργανώσεων εργοδοτών καθιέρωσε τη διαδικασία επίλυσης διαφορών για το προσωπικό των βασικών υπηρεσιών.

Η κυβέρνηση γενικά εφάρμοζε γενικά τους ισχύοντες νόμους και οι πόροι και οι έρευνες ήταν επαρκείς στον επίσημο τομέα. Οι διοικητικές διαδικασίες ήταν αποτελεσματικές και άμεσες, αλλά οι δικαστικές διαδικασίες καθυστερούσαν λόγω του όγκου των υποθέσεων. Οι κυρώσεις δεν ήταν αρκετές για να αποτρέψουν τις παραβιάσεις, οι οποίες συνέβησαν κυρίως στον άτυπο τομέα. Παραβάσεις σπάνια σημειώθηκαν στον επίσημο τομέα.

Η κυβέρνηση γενικά προστατεύει το δικαίωμα των συνδικάτων να ασκούν τις δραστηριότητές τους χωρίς παρέμβαση και οι εργοδότες σε γενικές γραμμές σέβονται το δικαίωμα των εργαζομένων να ιδρύουν και να συμμετέχουν σε ανεξάρτητα σωματεία και να διαπραγματεύονται συλλογικά. Αν και οι συλλογικές συμβάσεις δεν είναι νομικά δεσμευτικές, διέπονται από εθελοντική συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και των οργανώσεων εργοδοτών. Τα συνδικάτα, οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι τήρησαν αποτελεσματικά τους όρους των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Οι εργαζόμενοι που καλύπτονται από τέτοιες συμφωνίες απασχολούνταν κυρίως στους μεγαλύτερους τομείς της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των κατασκευών, του τουρισμού, της υγειονομικής περίθαλψης και της μεταποίησης.

Οι εργοδότες του ιδιωτικού τομέα ήταν σε θέση να αποθαρρύνουν τη συνδικαλιστική δραστηριότητα σε μεμονωμένες περιπτώσεις εξαιτίας της σποραδικής εφαρμογής των

κανονισμών εργασίας που απαγορεύουν τις αντισυνδικαλιστικές διακρίσεις και τη σιωπηρή απειλή αυθαίρετης απόλυσης για συνδικαλιστικές δραστηριότητες.

Β. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο νόμος απαγορεύει κάθε μορφή καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας. Οι κυρώσεις δεν ήταν αρκετές για να αποτρέψουν τις παραβιάσεις. Η κυβέρνηση δεν εφάρμοσε αποτελεσματικά το νόμο και υπήρξε καταναγκαστική εργασία. Οι επιθεωρήσεις στον γεωργικό τομέα και στην οικιακή εργασία παρέμειναν ανεπαρκείς και οι πόροι στο Τμήμα Επιθεωρήσεων Εργασίας στο Υπουργείο Εργασίας ήταν ανεπαρκείς.

Η καταναγκαστική εργασία σημειώθηκε κυρίως στη γεωργία. Ξένοι μετανάστες, τα παιδιά και οι αιτητές ασύλου ήταν ιδιαίτερα ευάλωτοι, σύμφωνα με ΜΚΟ. Σύμφωνα με πληροφορίες, εργοδότες ανάγκασαν ξένους εργαζόμενους, κυρίως από την Ανατολική Ευρώπη και την Ανατολική και Νότια Ασία, να εργάζονται έως και 15 ώρες την ημέρα, επτά ημέρες την εβδομάδα, με πολύ χαμηλές αμοιβές και ακατάλληλες συνθήκες διαβίωσης. Από τον Ιανουάριο έως τις 24 Σεπτεμβρίου, η αστυνομία εντόπισε έξι θύματα εμπορίας για εργασία. Κάποιοι εργοδότες κατακρατούν μέρος των μισθών των εργαζομένων στη γεωργία ως πληρωμή για στέγαση.

Δείτε επίσης την Έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών για την Εμπορία Προσώπων στην ιστοσελίδα **https://www.state.gov/trafficking-in-persons-report/**.

Γ. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ο νόμος απαγορεύει την απασχόληση παιδιών, που ορίζονται ως άτομα ηλικίας κάτω των 15 ετών, εκτός από συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως συνδυασμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για παιδιά ηλικίας τουλάχιστον 14 ετών, ή απασχόλησης σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές ή διαφημιστικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τους κανόνες που περιορίζουν τις ώρες εργασίας. Ο νόμος απαγορεύει τη νυχτερινή εργασία και την πλανοδιοπώληση από τα παιδιά. Ο νόμος επιτρέπει την εργοδότηση εφήβων, που ορίζονται ως άτομα ηλικίας 15 έως 17 ετών, βάσει κανόνων που περιορίζουν τις ώρες απασχόλησης και εφόσον δεν είναι επιβλαβής ή επικίνδυνη. Ο νόμος απαγορεύει την απασχόληση εφήβων από τα μεσάνυχτα έως τις 4 το πρωί. Η ελάχιστη ηλικία για την απασχόληση σε βιομηχανικές εργασίες είναι 16. Η κυβέρνηση εφάρμοσε αποτελεσματικά το νόμο και οι κυρώσεις ήταν αρκετές για να αποτρέψουν τις παραβιάσεις.

Επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ήταν επιφορτισμένοι με την επιβολή της νομοθεσίας για την παιδική εργασία και το έπραξαν αποτελεσματικά. Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του υπουργείου και η Επίτροπος για τα Δικαιώματα του Παιδιού θα μπορούσαν επίσης να διερευνούν ύποπτες περιπτώσεις για εκμετάλλευση παιδιών στην εργασία.

Δ. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Ο νόμος απαγορεύει τις άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις όσον αφορά την απασχόληση και το επάγγελμα λόγω φυλετικής, εθνικής καταγωγής ή ιθαγένειας, φύλου, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων, ηλικίας, αναπηρίας και σεξουαλικού προσανατολισμού. Η κυβέρνηση δεν εφάρμοσε αποτελεσματικά αυτούς τους νόμους ή κανονισμούς. Διακρίσεις στην απασχόληση και το επάγγελμα σημειώθηκαν σε σχέση με τη φυλή, το φύλο, την αναπηρία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και θετικούς στον ιό HIV.

Παρά το ισχυρό νομικό πλαίσιο, η εφαρμογή του νόμου από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που διέπει την απασχόληση και τα εργασιακά θέματα σε σχέση με τις γυναίκες ήταν αναποτελεσματική. Ο νόμος απαιτεί ίση αμοιβή για ίση εργασία. Γυναίκες βίωσαν δυσμενείς διακρίσεις σε τομείς όπως η πρόσληψη, η εξέλιξη της σταδιοδρομίας, οι συνθήκες απασχόλησης και η αμοιβή. Τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων ανέφεραν ότι το μέσο μισθολογικό χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών ήταν 13,7 τοις εκατό το 2017. ΜΚΟ ανέφεραν ότι η σχετικά μικρή ακαμψία το σχετικά μικρό χάσμα των αμοιβών μεταξύ των φύλων έκρυβεε σημαντικότατο κάθετο και επαγγελματικό διαχωρισμό των φύλων. Η Επίτροπος Διοικήσεως ανέφερε ότι έλαβε καταγγελίες σχετικά με διακρίσεις λόγω φύλου και σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας.

Σημειώθηκαν διακρίσεις σε βάρος Ρομά οικονομικών μεταναστών. Οι Τουρκοκύπριοι αντιμετώπισαν κοινωνικές διακρίσεις και διακρίσεις στην απασχόληση (βλέπε Τμήμα 6).

Ε. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παρόλο που δεν υπάρχει ελάχιστος εθνικός μισθός, υπάρχουν ελάχιστοι μισθοί για τις ομάδες που θεωρούνται ευάλωτες στην εκμετάλλευση. Ο ελάχιστος μισθός για βοηθούς καταστημάτων, γραμματείς, βοηθούς φροντιστές βρεφών και παιδιών, εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, φύλακες ασφαλείας, καθαριστές επαγγελματικών χώρων και βοηθούς βρεφονηπιακών σταθμών ήταν

πάνω από το όριο της φτώχειας. Το Υπουργείο Εσωτερικών καθιέρωσε ένα κατώτατο μισθό για ξένους οικιακούς εργάτες που ήταν πολύ κάτω από το όριο της φτώχειας.

Οι συμφωνίες συλλογικής διαπραγμάτευσης κάλυπταν τους εργαζόμενους σχεδόν σε όλα τα άλλα επαγγέλματα, συμπεριλαμβανομένης της ανειδίκευτης εργασίας. Οι μισθοί που καθορίστηκαν στις συμφωνίες αυτές ήταν σημαντικά υψηλότεροι από το όριο της φτώχειας.

Οι αλλοδαποί εργάτες μπορούσαν να διεκδικήσουν συντάξεις και ορισμένες διμερείς συμφωνίες επέτρεψαν στους εργαζόμενους να διεκδικήσουν πίστωση στις χώρες καταγωγής τους. Η Υπηρεσία Μετανάστευσης ήταν υπεύθυνη για την επιβολή του κατώτατου μισθού για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους, αλλά δεν το έπραξε αποτελεσματικά.

Η νόμιμη μέγιστη διάρκεια εργασίας είναι 48 ώρες την εβδομάδα, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών. Ο νόμος δεν απαιτεί μεγαλύτερη αμοιβή για υπερωρίες ή υποχρεωτικές περιόδους ανάπαυσης. Ο νόμος ορίζει ότι οι αλλοδαποί και οι ντόπιοι εργαζόμενοι έχουν ίση μεταχείριση. Το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αρμόδιο για την επιβολή αυτών των νόμων. Η ποινή για παραβίαση του νόμου ήταν επαρκής για να αποτρέψει τις παραβιάσεις, αλλά δεν εφαρμόστηκε επαρκώς.

Τα εργατικά συνδικάτα ανέφεραν προβλήματα εφαρμογής της νομοθεσίας σε τομείς που δεν καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις, όπως οι μικρές επιχειρήσεις και οι αλλοδαποί οικιακοί βοηθοί. Επίσης, ανέφεραν ότι ορισμένοι εργοδότες, κυρίως στον τομέα των κατασκευών και της γεωργίας, εκμεταλλεύονταν άτυπους αλλοδαπούς εργαζόμενους χωρίς χαρτιά, καταβάλλοντας πολύ χαμηλές αμοιβές.

Ο νόμος προστατεύει από απέλαση τους αλλοδαπούς οικιακούς εργάτες που υποβάλλουν καταγγελία στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έως ότου εκδικαστούν οι υποθέσεις τους. Το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων ανέφερε ότι από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο έλαβε 250 καταγγελίες από ξένους εργαζόμενους εναντίον των εργοδοτών τους. Από αυτές, 242 εξετάστηκαν μέχρι το τέλος Ιουνίου.

Η Επίτροπος Διοικήσεως έλαβε καταγγελίες από αλλοδαπούς οικιακούς εργαζόμενους των οποίων οι άδειες εργασίας ακυρώθηκαν λόγω ενεργειών των εργοδοτών τους ή των γραφείων εξεύρεσης εργασίας που τους εκπροσώπησαν και οι οποίοι αντιμετώπισαν δυσκολίες να πείσουν τις αρχές να τους επιτρέψουν να εργαστούν για διαφορετικό εργοδότη. Ορισμένοι οικιακοί εργαζόμενοι παραπονέθηκαν ότι οι εργοδότες τους ή τα πρακτορεία εξεύρεσης εργασίας παρακράτησαν τα διαβατήριά τους. Η Επίτροπος Διοικήσεως εξέτασε τις

καταγγελίες στο πλαίσιο μιας συνολικής αξιολόγησης των κυβερνητικών πολιτικών για τους αλλοδαπούς οικιακούς εργάτες. ΜΚΟ ανέφεραν ότι πολλοί αλλοδαποί οικιακοί εργαζόμενοι παρέμειναν απρόθυμοι να καταγγείλουν τις παραβιάσεις των συμβάσεων από τους εργοδότες τους φοβούμενοι ότι θα χάσουν τη δουλειά τους και, κατά συνέπεια, τις άδειες εργασίας και διαμονής τους. ΜΚΟ ανέφεραν ότι ο σκεπτικισμός του Τμήματος Εργασίας και ο σκεπτικισμός της αστυνομίας όσον αφορά καταγγελίες για σεξουαλική παρενόχληση και βία αποθάρρυναν τους οικιακούς εργαζομένους να υποβάλλουν καταγγελίες.

Τα πρότυπα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας ήταν τα δέοντα για τις κύριες βιομηχανίες. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι υπεύθυνο για την επιβολή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια. Οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να απομακρυνθούν από καταστάσεις που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία ή την ασφάλεια τους, χωρίς να διακυβεύουν την απασχόλησή τους, αλλά οι αρχές δεν προστάτευσαν αποτελεσματικά τους εργαζόμενους σε αυτές τις καταστάσεις. Οι Αρχές επέβαλαν ικανοποιητικά τους νόμους για την υγεία και την ασφάλεια στον επίσημο τομέα, αλλά όχι στον ανεπίσημο τομέα, ο οποίος περιλάμβανε περίπου το 12 τοις εκατόν των εργαζομένων. Οι κυρώσεις για μη συμμόρφωση με τους νόμους περί ασφάλειας και υγείας στην εργασία ήταν επαρκείς για την αποτροπή παραβιάσεων.

Το Υπουργείο Εργασίας απασχολούσε έναν ανεπαρκή αριθμό επιθεωρητών για την αποτελεσματική επιβολή της εργατικής νομοθεσίας στον αγροτικό τομέα και στην άτυπη οικονομία, όπου η πλειοψηφία των εργαζομένων ήταν μετανάστες και εργαζόμενοι χωρίς έγγραφα. Οι επιθεωρητές δεν επιτρέπεται να επιθεωρούν τις συνθήκες εργασίας των οικιακών βοηθών σε ιδιωτικά νοικοκυριά χωρίς δικαστικό ένταλμα.

Η περιοχή που διοικείται από τους Τουρκοκύπριους

Συνοπτική Έκθεση

Το βόρειο τμήμα της Κύπρου διοικείται από τους Τουρκοκύπριους από το 1974 και αυτοανακηρύχθηκε ως «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου» («ΤΔΒΚ») το 1983. Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν αναγνωρίζουν την «ΤΔΒΚ», ούτε και καμία άλλη χώρα εκτός από την Τουρκία . Το 2015 ο Μουσταφά Ακκιντζί εξελέγη "πρόεδρος" σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές. Τον Ιανουάριο του 2018 εκλέγηκαν 50 «βουλευτές» σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές. Το "Σύνταγμα της

ΤΔΒΚ" αποτελεί τη βάση για τους "νόμους" που διέπουν την περιοχή που διοικούνται από τις Τουρκοκυπριακές αρχές.

Η Αστυνομία είναι υπεύθυνη για την επιβολή του "νόμου". Ο "αρχηγός της αστυνομίας" λογοδοτεί σε "στρατηγό", ο οποίος ονομαστικά τελεί υπό την εποπτεία του "πρωθυπουργού", ο οποίος κατέχει το "χαρτοφυλάκιο ασφαλείας". Οι Αστυνομικές δυνάμεις και οι Τουρκοκυπριακές δυνάμεις ασφαλείας βρίσκονται ουσιαστικά υπό την επιχειρησιακή διοίκηση των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων, όπως προβλέπεται από το "σύνταγμα", το οποίο παραχωρεί «προσωρινά» την ευθύνη για την δημόσια ασφάλεια και την άμυνα στην Τουρκία. Οι αρχές διατήρησαν αποτελεσματικό έλεγχο στις δυνάμεις ασφαλείας.

Σημαντικά ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιλάμβαναν: επαναπροώθηση, τις χειρότερες μορφές περιορισμού της ελευθερίας της έκφρασης και του Τύπου συμπεριλαμβανομένων νόμων που ποινικοποιούν τον λίβελλο, εμπορία προσώπων, και εγκλήματα που συνεπάγονται βία ή απειλές βίας με στόχο μέλη εθνικών μειονοτήτων.

Οι αρχές έλαβαν μέτρα για να διερευνήσουν αξιωματούχους μετά από καταγγελίες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ωστόσο, υπήρχαν στοιχεία ατιμωρησίας.

ΤΜΗΜΑ 1. ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΠΟ:

α) Αυθαίρετη στέρηση της ζωής και άλλες παρανομίες, ή δολοφονίες με βάση πολιτικά κριτήρια

Δεν υπήρξαν αναφορές ότι η «κυβέρνηση» ή όργανά της διέπραξαν αυθαίρετες, ή παράνομες δολοφονίες.

β) Εξαφάνιση

Δεν υπήρξαν αναφορές εξαφανίσεων εκ μέρους, ή εξ ονόματος των «κυβερνητικών» αρχών.

γ) Βασανιστήρια και άλλες μορφές σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας

Ο «νόμος» απαγορεύει αυτές τις πρακτικές, αλλά υπήρξαν αναφορές κατά τη διάρκεια του χρόνου ότι η αστυνομία κακοποίησε κρατούμενους. Ο "νόμος" δεν αναφέρεται ρητά στα βασανιστήρια, ωστόσο, απαγορεύει την αστυνομική κακομεταχείριση κρατουμένων στο τμήμα του «ποινικού κώδικα» που ασχολείται με την επίθεση, τη βία και την χρήση βίας.

Το "Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα" ανέφερε τη διερεύνηση δύο καταγγελιών σχετικά με αστυνομική επίθεση και χρήση βίας μεταξύ Ιανουαρίου και Σεπτεμβρίου. Το Γραφείο του «Γενικού Εισαγγελέα» ολοκλήρωσε μια έρευνα του 2018 εναντίον ενός αστυνομικού και δήλωσε ότι η δίκη θα ξεκινούσε τον Οκτώβριο.

Τον Αύγουστο ο τοπικός Τύπος δημοσίευσε ένα βίντεο που απεικονίζει έναν Τουρκοκύπριο αστυνομικό που κλωτσούσε έναν κρατημένο τουρίστα στην παρουσία άλλων αξιωματικών στο αστυνομικό τμήμα του αεροδρομίου Ercan (Τύμπου). Σύμφωνα με τον τοπικό Τύπο, ο κρατούμενος ήταν μεθυσμένος και φώναξε στην αστυνομία ότι έβρεξαν το κινητό του τηλέφωνο κατά τη διάρκεια του ελέγχου ασφάλειας. Η αστυνομία έθεσε σε διαθεσιμότητα τον αξιωματικό εν αναμονή έρευνας και ανακοίνωσε ότι και οι αξιωματικοί που ήταν παρόντες και παρέλειψαν να αναφέρουν το περιστατικό θα διερευνηθούν. Η έρευνα συνεχίστηκε στο τέλος του έτους.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Οι συνθήκες στις φυλακές και στα κέντρα κράτησης δεν πληρούσαν τα διεθνή πρότυπα σε ορισμένους τομείς, ιδίως όσον αφορά τις υγειονομικές συνθήκες, την ιατρική περίθαλψη, τη θέρμανση και την πρόσβαση σε φαγητό.

<u>Φυσικές συνθήκες:</u> Η μοναδική φυλακή της περιοχής, που βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της Λευκωσίας, έχει δηλωμένη χωρητικότητα 452 προσώπων, σύμφωνα με το "Υπουργείο Εσωτερικών". Σύμφωνα με τις αρχές, επιπλέον αίθουσες μετατράπηκαν σε κελιά και εγκαταστάθηκαν κουκέτες για να αυξηθεί η χωρητικότητα. Από τον Σεπτέμβριο, φέρεται να υπάρχουν 568 κρατούμενοι και προφυλακισμένοι. ΜΚΟ και η «Επίτροπος Διοικήσεως» ανέφεραν ότι ο υπερπληθυσμός παραμένει πρόβλημα και ότι στρώματα στοιβάζονται στους διαδρόμους της «Κεντρικής Φυλακής». Η φυλακή δεν διαχώριζε τους ενήλικες και τους ανήλικους και δεν υπήρχαν κέντρα κράτησης ή σωφρονιστικά κέντρα για παιδιά. Λόγω της έλλειψης χώρου, κρατούμενοι και φυλακισμένοι συνέχισαν να κρατούνται στα ίδια κελιά. ΜΚΟ ανέφεραν ότι οι συνθήκες ήταν καλύτερες στο γυναικείο τμήμα της "Κεντρικής Φυλακής".

Τον Ιούνιο ο Τύπος ανέφερε ότι ένας φυλακισμένος από το Τουρκμενιστάν, ο Ρομάν Μπαζαρώφ, ο οποίος κρατείτο στην «Κεντρική Φυλακή», είχε πεθάνει από AIDS. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι εξετάσεις έδειξαν ότι δεν είχε HIV κατά την είσοδό του στην "Κεντρική Φυλακή", αλλά ότι είχε διαγνωστεί με HIV κατά τη διάρκεια μιας επίσκεψης στο "κρατικό νοσοκομείο". Το "Υπουργείο Υγείας" διεξήγαγε εξετάσεις για ηπατίτιδα και HIV για τους άλλους 58 φυλακισμένους και κρατούμενους που μοιράστηκαν το κελί ή ιατρικό δωμάτιο με τον Μπαζαρώφ και οι αρχές δήλωσαν ότι έλαβαν τις κατάλληλες προφυλάξεις στο πλαίσιο του "κανονισμού για τη φυλακή" για να εξασφαλίσουν την ασφάλεια των φυλακισμένων και των κρατουμένων.

Το «Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα» ανέφερε ότι τον Μάρτιο ένας δικηγόρος ολοκλήρωσε μια ανεξάρτητη έρευνα για το θάνατο ενός 30χρονου κρατουμένου που αναφέρθηκε ότι αυτοκτόνησε σε κέντρο κράτησης αστυνομικού σταθμού στην Κερύνεια τον Σεπτέμβριο του 2018. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο κρατούμενος αυτοκτόνησε, αλλά διαπίστωσε ελλείψεις στις αστυνομικές ενέργειες. Η σύζυγος και ο πατέρας του κρατούμενου κατηγορούσαν την αστυνομία για τη δολοφονία του κρατουμένου. Οι αρχές συνέχισαν να περιμένουν τις ιατρικές εκθέσεις από την Τουρκία στο τέλος του έτους.

Ακτιβιστές εξακολουθούσαν να αναφέρουν ότι η έλλειψη καμερών ασφαλείας σε κέντρα κράτησης και σε τμήματα της "Κεντρικής Φυλακής" επέτρεψε σε αστυνομικούς και φύλακες να κακομεταχειριστούν κρατουμένους χωρίς να τιμωρηθούν. Τον Μάρτιο ο τοπικός Τύπος ανέφερε ότι δεσμοφύλακες κτύπησαν τα κεφάλια δύο γυναικών κρατουμένων στον τοίχο στην "Κεντρική Φυλακή". Οι κάμερες ασφαλείας σε αυτή την περιοχή της φυλακής απενεργοποιήθηκαν πριν από το περιστατικό. Μέσα Ενημέρωσης ανέφεραν ότι ο «Διευθυντής της Κεντρικής Φυλακής», Metin Bilmem, δίνει οδηγίες στους φύλακες να κακομεταχειρίζονται κρατούμενους χωρίς να αφήσουν ορατά σημάδια. Ο «Υπουργός Εσωτερικών» Aysegul Baybars είπε στον Τύπο ότι δεν είδε σημάδια κακοποίησης ή κακής μεταχείρισης κατά την επίσκεψη στη φυλακή μετά το περιστατικό.

Η «Επίτροπος Διοικήσεως» δέχθηκε καταγγελίες ότι οι κρατούμενοι στην «Κεντρική Φυλακή» δεν έπαιρναν επαρκή τροφή και ότι τα κέντρα κράτησης της αστυνομίας δεν είχαν θέρμανση. ΜΚΟ ανέφεραν ότι, λόγω της έλλειψης επίσημων διαδικασιών στα κέντρα κράτησης της αστυνομίας, οι κρατούμενοι συχνά δεν έλαβαν τροφή, μερικές φορές για περιόδους μεγαλύτερες από μία ημέρα. Αντ' αυτού, βασίζονταν σε συγγενείς για να τους φέρουν φαγητό.

ΜΚΟ ανέφεραν ότι η υγιεινή παρέμεινε ένα σημαντικό θέμα στην «Κεντρική Φυλακή» και ότι η ανεπαρκής πρόσβαση σε ζεστό νερό δεν ικανοποιούσε τις υγειονομικές ανάγκες των κρατουμένων. Μια ΜΚΟ ανέφερε ότι οι αρχές δεν παρείχαν βασικές προμήθειες υγιεινής, όπως σαπούνι, χαρτί υγείας και οδοντόβουρτσες, κάτι που οι φυλακισμένοι και οι κρατούμενοι έπρεπε να αγοράσουν από ένα περίπτερο μέσα στην «Κεντρική Φυλακή» σε διογκωμένες τιμές. Οι αρχές δήλωσαν ότι τα αποθέματα υγιεινής ήταν ανεπαρκή λόγω του αυξανόμενου αριθμού κρατουμένων.

Τον Ιανουάριο η «Κεντρική Συμβουλευτική Επιτροπή Φυλακών» επισκέφθηκε την «Κεντρική Φυλακή» αφού ένας κρατούμενος είχε διαμαρτυρηθεί για απάνθρωπες συνθήκες. Οι αρχές ανέφεραν ότι πραγματοποίησαν έρευνα και εντοπίστηκαν τρόποι βελτίωσης της υγιεινής των κρατουμένων και ανεπάρκειες στη φυσική δομή του κτιρίου.

ΜΚΟ ανέφεραν ότι η υγειονομική περίθαλψη στη φυλακή ήταν ανεπαρκής, με ανεπαρκή ιατρικά εφόδια και χωρίς γιατρό με πλήρη απασχόληση. ΜΚΟ ανέφεραν ότι οι εξετάσεις για μεταδοτικές ασθένειες στην «Κεντρική Φυλακή» ήταν πρόχειρες και ασυνεπείς. Τον Ιούνιο ο πρόεδρος των δεσμοφυλάκων δήλωσε ότι ο υπερπληθυσμός των κελιών των φυλακών καλλιεργούσε έδαφος αναπαραγωγής μεταδοτικών ασθενειών. Οι αρχές ανέφεραν ότι όλοι οι κρατούμενοι υπόκεινται σε εξετάσεις στο «κρατικό νοσοκομείο» προτού εισαχθούν στην «Κεντρική Φυλακή». Οι αρχές δήλωσαν ότι ένας γιατρός επισκεπτόταν τη φυλακή δύο φορές την εβδομάδα και ήταν σε αναμονή γιά περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Σύμφωνα με τις αρχές, ένας οδοντίατρος επισκεπτόταν την «Κεντρική Φυλακή» μία φορά την εβδομάδα, ένας διαιτολόγος την επισκεπτόταν δύο φορές τη βδομάδα και δύο ψυχολόγοι ήταν πλήρους απασχόλησης στην «Κεντρική Φυλακή».

Μια ΜΚΟ ανέφερε ότι το κέντρο κράτησης στο αεροδρόμιο Ercan (Τύμπου) δεν είχε επαρκή αερισμό και πρόσβαση στο φυσικό φως. Η ΜΚΟ εξέφρασε ανησυχίες για την υγιεινή επειδή υπάρχει μόνο μία τουαλέτα μέσα σε κάθε αίθουσα κράτησης και χωρίς τακτικό καθαρισμό.

<u>Διοίκηση:</u> Οι Αρχές δεν διενήργησαν σωστές έρευνες για καταγγελίες κακομεταχείρισης στην «Κεντρική Φυλακή». Το «Υπουργείο Εσωτερικών» ανέφερε ότι έλαβε μόνο προσωπικές καταγγελίες, τις οποίες έλαβε υπόψη η διεύθυνση της «Κεντρικής Φυλακής». Οι Αρχές δήλωσαν ότι δώθηκαν διευκολύνσεις σε μουσουλμάνους φυλακισμένους και κρατούμενους για να ασκήσουν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα και ένας ιμάμης επισκέφθηκε την «Κεντρική Φυλακή» στις θρησκευτικές μέρες του Μπαϋράμ. Οι Αρχές ανέφεραν

ότι θα διευκόλυναν την άσκηση θρησκευτικής λατρείας προσώπων άλλων θρησκειών με την υποβολή αίτησης εκ μέρους τους, και δήλωσαν ότι δεν έλαβαν τέτοια αιτήματα.

Ανεξάρτητη παρακολούθηση: Οι Αρχές επέτρεψαν γενικά την παρακολούθηση των φυλακών από ανεξάρτητους μη κυβερνητικούς παρατηρητές. Οι Αρχές ανέφεραν ότι το σωματείο Lions Αμμοχώστου, το ΕΒΚΑΦ, ξένες αποστολές και η ειρηνευτική δύναμη του ΟΗΕ στην Κύπρο επισκέφθηκαν τη «Κεντρική Φυλακή» κατά τη διάρκεια του έτους. Μία ΜΚΟ ανέφερε ότι οι αρχές εμπόδισαν έναν τοπικό οργανισμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων να επισκεφθεί την «Κεντρική Φυλακή» για να εξετάσει ισχυρισμούς για σοβαρές κακομεταχειρίσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

Βελτιώσεις: Οι Αρχές ανέφεραν ότι πραγματοποίησαν εκπαιδευτικά σεμινάρια για φυλακισμένους και κρατούμενους σε ποικίλα θέματα, μεταξύ άλλων για μεταδοτικές ασθένειες, σεβασμό προς τους άλλους, και για κρατούμενους που φυλακίστηκαν για αδικήματα σχετιζόμενα με ναρκωτικά. Οι αρχές ανέφεραν τη δημιουργία νέου χώρου για επισκέψεις και ενός νέου χώρου θρησκευτικής λατρείας.

Δ. ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΣΥΛΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΗ

Ο "νόμος" απαγορεύει την αυθαίρετη σύλληψη και κράτηση και προβλέπει το δικαίωμα κάθε προσώπου να αμφισβητήσει τη σύλληψή του ή την κράτηση του στο δικαστήριο. Οι Αρχές τήρησαν γενικά αυτές τις απαιτήσεις.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Για συλλήψεις απαιτούνται δικαστικά εντάλματα. Σύμφωνα με τον "νόμο", η αστυνομία πρέπει να παρουσιάσει κάποιο κρατούμενο ενώπιον «δικαστή» μέσα σε 24 ώρες από τη σύλληψή του. Η αστυνομία μπορεί τότε να κρατήσει τον κρατούμενο για διάστημα μέχρι τρεις μήνες, αλλά ένας "δικαστής" πρέπει να ανασκοπήσει την κράτηση μετά την τρίτη μέρα και κάθε οκτώ ημέρες μετά. Οι Αρχές, γενικά, σέβονται αυτό το δικαίωμα και συνήθως ενημερώνουν τους κρατουμένους έγκαιρα για τις κατηγορίες εναντίον τους, παρόλο που συχνά κράτησαν άτομα τα οποία πιστεύεται ότι διέπραξαν βίαιο αδίκημα για μακρύτερες περιόδους χωρίς να κατηγορηθούν.

Εγγύηση μπορεί να εγκριθεί από τα "δικαστήρια" και χρησιμοποιήθηκε συστηματικά. Τα "δικαστήρια" κατάσχεσαν διαβατήρια κρατουμένων εν αναμονή της δίκης. Σύμφωνα με το Τουρκοκυπριακό Ίδρυμα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

(TCHRF), κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθεώρησης της κράτησης, αξιωματούχοι πιέζουν τους κρατουμένους να υπογράψουν ομολογία για να απελευθερωθούν με εγγύηση. Αναφέρθηκε σε καταστάσεις στις οποίες η αστυνομία χρησιμοποίησε την απειλή παρατεταμένης κράτησης για να αναγκάσει τους κρατουμένους να παραδεχθούν την ενοχή τους.

Σύμφωνα με το "Σύνταγμα", κρατούμενοι και φυλακισμένοι που έχουν κατηγορηθεί έχουν το θεμελιώδες δικαίωμα πρόσβασης σε "νομική" εκπροσώπηση. Οι Αρχές επέτρεψαν συνήθως στους κρατουμένους άμεση πρόσβαση σε μέλη της οικογένειας τους και σε δικηγόρο της επιλογής τους, αλλά ΜΚΟ σημείωσαν περιπτώσεις στις οποίες οι αρχές εμπόδισαν τους κρατουμένους να δουν δικηγόρο.

Μία ΜΚΟ ανέφερε ότι ορισμένες φορές οι αρχές δεν επέτρεπαν σε δικηγόρους να εισέλθουν στις αίθουσες κράτησης στο αεροδρόμιο Ercan (Τύμπου).

Το TCHRF δήλωσε ότι η απουσία καμερών ή καταγραφής ήχου και η μη απαίτηση ότι δικηγόρος πρέπει να είναι παρών κατά τη διάρκεια της ανάκρισης δημιούργησε μια ατμόσφαιρα στην οποία η αστυνομία εξαναγκάζει τους κρατουμένους να υπογράψουν ή να τους κακοποιεί μέχρι να υπογράψουν δηλώσεις παραδεχόμενοι την ενοχή τους. Οι αρχές διέθεταν δικηγόρους σε άπορα πρόσωπα μόνο στις περιπτώσεις που αφορούσαν βίαια αδικήματα. Μερικές φορές η αστυνομία δεν τήρησε νομικές προστασίες, ιδιαίτερα κατά τη στιγμή της σύλληψης. Οι ύποπτοι που απαίτησαν την παρουσία δικηγόρου μερικές φορές εκφοβίζονταν σωματικά, ή απειλούνταν με αυστηρότερες κατηγορίες.

Ένας δικηγόρος είπε ότι ο «Κανονισμός των Κεντρικών Φυλακών» απαγορεύει σε καταδικασθέντες που βρίσκονται σε απομόνωση να συναντηθούν με δικηγόρο χωρίς την άδεια του «διευθυντή των φυλακών». Ο «διευθυντής φυλακών» μπορεί να αρνηθεί την επίσκεψη χωρίς να αιτιολογήσει. Σύμφωνα με το TCHRF, όταν οι σωφρονιστικές αρχές δεν θέλουν έναν κρατούμενο, καταδικασθέντα, ή φυλακισμένο, να μιλήσει ή να συναντηθεί με την οικογένειά του ή δικηγόρο, τον απειλούσαν συνήθως με απομόνωση. Τον Μάιο, το Τουρκοκυπριακό Ίδρυμα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ο Δικηγορικός Σύλλογος ισχυρίστηκαν ότι οι αρχές φυλακών παρακολουθούσαν τις τηλεφωνικές συνομιλίες των κρατουμένων χωρίς δικαστική απόφαση.

Τον Σεπτέμβριο ο τοπικός Τύπος ανέφερε ότι ένας άνδρας 28 ετών απελευθερώθηκε και αθωώθηκε για βιασμό 73χρονης γυναίκας τον Μάρτιο, αφού οι αρχές έλαβαν αποτελέσματα εξέτασης DNA από την Τουρκία. Ο άνδρας δήλωσε αργότερα στον τοπικό Τύπο ότι η αστυνομία τον κακομεταχειριζόταν

σωματικά κατά τη διάρκεια της σύλληψης και στο αστυνομικό τμήμα μέχρι να υπογράψει γραπτή ομολογία που είχαν ετοιμάσει. Ο Τύπος ανέφερε ότι σχεδίαζε να καταγγείλει τόσο την αστυνομία όσο και το πρόσωπο που τον κατηγόρησε.

Ε. ΑΡΝΗΣΗ ΔΙΚΑΙΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΚΗΣ

Ο "νόμος" προβλέπει ανεξάρτητη δικαστική εξουσία και οι αρχές τηρούν γενικά τη δικαστική ανεξαρτησία και αμεροληψία.

Οι περισσότερες ποινικές και αστικές υποθέσεις αρχίζουν σε «επαρχιακά δικαστήρια», από τα οποία ασκούνται προσφυγές στο «Ανώτατο Δικαστήριο». Τα πολιτικά «δικαστήρια» έχουν δικαιοδοσία σε περιπτώσεις όπου οι πολίτες αντιμετωπίζουν κατηγορίες για παραβίαση στρατιωτικών περιορισμών, όπως η μαγνητοσκόπηση ή η φωτογράφηση στρατιωτικών ζωνών.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Ο "νόμος" προβλέπει το δικαίωμα δίκαιης και δημόσιας δίκης και οι ανεξάρτητες δικαστικές αρχές επιβάλλουν γενικά αυτό το δικαίωμα.

Οι κατηγορούμενοι απολαμβάνουν το δικαίωμα να θεωρούνται αθώοι. Εκπρόσωποι ΜΚΟ και δικηγόροι για τα ανθρώπινα δικαιώματα δήλωσαν ότι οι κατηγορούμενοι γενικά απολάμβαναν το δικαίωμα να ενημερώνονται έγκαιρα και λεπτομερώς για τις κατηγορίες εναντίον τους. Το «Σύνταγμα» προνοεί δίκαιες, έγκαιρες και δημόσιες δίκες, το δικαίωμα του εναγομένου να παρίσταται στις δίκες αυτές, και το δικαίωμα του εναγομένου να συμβουλευθεί έγκαιρα το δικηγόρο του (ή, σε περιπτώσεις βίαιων αδικημάτων, να παραχωρηθεί δικηγόρος με δημόσια δαπάνη αν δεν είναι σε θέση να πληρώσει). Οι κατηγορούμενοι για ποινικά αδικήματα απολαμβάνουν το δικαίωμα να έχουν επαρκή χρόνο και μέσα για την προετοιμασία της υπεράσπισης.

Υπήρχε μη ικανοποιητική δωρεάν μετάφραση σε ορισμένες γλώσσες και ανεπαρκής επαγγελματική μετάφραση σε «δικαστήρια». Δικηγόροι και ΜΚΟ ανέφεραν ότι οι αρχές προσέλαβαν πρόχειρα μη επαγγελματίες μεταφραστές, οι οποίοι δεν μεταφράζανν όσα λεγονταν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Η ανεπαρκής μετάφραση καθυστερούσε τις ακροάσεις και παράτεινε την κράτηση των κατηγορουμένων.

Οι κατηγορούμενοι μπορούν αμφισβητήσουν μάρτυρες κατηγορίας και να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία και μάρτυρες για λογαριασμό τους. Δεν

μπορούν να υποχρεωθούν να καταθέσουν ή να παραδεχθούν ενοχή και έχουν δικαίωμα προσφυγής.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ

Υπήρξαν αναφορές για κράτηση και απέλαση στην Τουρκία προσώπων με ισχυριζόμενους δεσμούς με το Φετουλάχ Γκιουλέν και το κίνημά του, που κατηγορείται από την τουρκική κυβέρνηση για την εκπόνηση της απόπειρας πραξικοπήματος και χαρακτηρίστηκε από την τουρκική κυβέρνηση ως «Τρομοκρατική Οργάνωση Fethullah Gulen», («FETO»). Τον Ιούλιο ο Τούρκος «πρέσβης» δήλωσε ότι η πλειοψηφία των θεωρουμένων μελών της «FETO» που εκδίδονται στην Τουρκία προέρχεται από την «ΤΔΒΚ». Οι αρχές απέλυσαν 30 αστυνομικούς για ισχυριζόμενους δεσμούς με την «FETO» τον Ιούλιο.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Άτομα ή οι οργανισμοί μπορούν να αναζητήσουν πολιτικά ένδικα μέσα για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω εγχώριων «δικαστηρίων». Μετά την εξάντληση των ένδικων μέσων, τα άτομα και οι οργανισμοί μπορούν να προσφύγουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) για αρνητικές αποφάσεις που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Ελληνοκύπριοι συνέχισαν να καταθέτουν στο ΕΔΑΔ αγωγές κατά της τουρκικής κυβέρνησης για την απώλεια ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην περιοχή που διαχειρίζονται οι τουρκοκυπριακές αρχές από το 1974.

Μια επιτροπή ακινήτων διαχειρίζεται διεκδικήσεις από Ελληνοκυπρίους. Από τον Οκτώβριο η Επιτροπή έχει καταβάλει πάνω από 303 εκατομμύρια βρετανικές λίρες (372 εκατομμύρια δολάρια) ως αποζημίωση στους αιτητές.

ΣΤ. ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ, ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΤΗΝ ΟΙΚΙΑ Ή ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ο «νόμος» απαγορεύει τέτοιες ενέργειες. Υπήρχαν αναφορές ότι η αστυνομία παρακολουθούσε Ελληνοκυπρίους και Μαρωνίτες που ζουν στην περιοχή που διαχειρίζονται οι τουρκοκυπριακές αρχές. Ένας Μαρωνίτης εκπρόσωπος υποστήριξε ότι κατά τη διάρκεια του έτους οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις κατείχαν 18 σπίτια στο Μαρωνιτικό χωριό Καρπάσια.

ΤΜΗΜΑ 2. ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ:

Α. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ο «νόμος» προβλέπει την ελευθερία έκφρασης, συμπεριλαμβανομένου του Τύπου, και οι αρχές τηρούν γενικά αυτό το δικαίωμα. Τα άτομα ήταν συνήθως σε θέση να επικρίνουν τις αρχές δημοσίως χωρίς αντίποινα, με κάποιες εξαιρέσεις.

Ελευθερία έκφρασης: Ο «νόμος» ποινικοποιεί το λίβελο, αν και στην πράξη σπανίως επιβλήθηκε λόγω δικαστικών αποφάσεων που προστατεύουν την ελευθερία του λόγου. Είναι ποινικό αδίκημα η προσβολή της «κυβέρνησης», της τουρκικής κυβέρνησης ή των «κυβερνητικών» αξιωματούχων. Αυτό οδήγησε συχνά τους δημοσιογράφους σε αυτολογοκρισία. Σύμφωνα με μια δημοσιογραφική ένωση, οι αρχές συμβούλευσαν ορισμένους δημοσιογράφους να μην επικρίνουν την τουρκική κυβέρνηση.

Τύπος και ΜΜΕ, Συμπεριλαμβανομένων των Διαδικτυακών ΜΜΕ: Ενώ οι αρχές συνήθως σέβονται την ελευθερία του τύπου και των μέσων ενημέρωσης, ορισμένες φορές παρεμποδίζουν τους δημοσιογράφους στην μετάδοση ειδήσεων.

Βία και παρενόχληση: Υπήρξαν αναφορές ότι κατήγορούμενοι σε ορισμένες "δικαστηκές" υποθέσεις φέρεται να απείλησανν δημοσιογράφους, οι οποίοι αντιμετώπισαν επίσης πίεση από εταιρείες που διαφήμιζαν στα έντυπά τους για την αναφορά τους σε αυτές.

Μια ένωση δημοσιογράφων ανέφερε ότι ορισμένοι δημοσιογράφοι δέχθηκαν λεκτική και σωματική επίθεση σε “δικαστικές” ακροάσεις από κρατούμενους ή τις οικογένειες, ή τους φίλους τους. Δημοσιογράφοι ανέφεραν επίσης ότι εμποδίστηκαν κάποιες φορές από του να κάνουν τη δουλειά τους, δέκτηκαν λεκτική επίθεση και ότι ο εξοπλισμός τους υπέστη ζημιές ενώ έκαναν ρεπορτάζ σε «δικαστήρια», νοσοκομεία και αστυνομικούς σταθμούς.

Το «Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα» αρνήθηκε να ασκήσει δίωξη εναντίον αστυνομικού στην Αμμόχωστο κατηγορούμενου ότι διέταξε τους υφισταμένους του να «χρησιμοποιήσουν βία» σε δημοσιογράφους που προσπαθούσαν να φωτογραφήσουν υπόπτους στα «δικαστήρια» Αμμοχώστου τον Ιούλιο του 2018.

Λογοκρισία ή περιορισμός περιεχομένου: Οι δημοσιογράφοι δεν μπορούν να πάρουν συνέντευξη ή να κάνουν αναφορά σε άτομα που τελούν υπό τον έλεγχο

των ενόπλων δυνάμεων. Η Ένωση Τουρκοκυπρίων Δημοσιογράφων ανέφερε ότι οι αρχές χρησιμοποίησαν αυτούς τους περιορισμούς για να εμποδίσουν τους δημοσιογράφους να διερευνήσουν ορισμένα θέματα, όπως αυτοκτονίες ή ισχυρισμούς για αστυνομικά βασανιστήρια ή σωματική βία στα στρατιωτικό ή αστυνομικό σύστημα.

Οι δημοσιογράφοι ασκούσαν αυτολογοκρισία απο φόβο μήπως χάσουν τη δουλειά τους. Ένας δημοσιογράφος ανέφερε ότι ορισμένοι εκπρόσωποι Τύπου λογοκρίνονται όταν αναφέρονται στον ρόλο της Τουρκίας στην Κύπρο και την τουρκική ηγεσία.

Νόμοι για Λίβελο/Συκοφαντία: Ο "νόμος" ποινικοποιεί τη δυσφήμηση και τη βλασφημία, αν και στην πράξη τα "δικαστήρια" συχνά αρνήθηκαν να καταδικάσουν τους κατηγορούμενους σε αυτές τις κατηγορίες, επικαλούμενοι λόγους ελεύθερης έκφρασης. Τον Μάιο, η εφημερίδα Αφρίκα απαλλάχθηκε από τις κατηγορίες που υποβλήθηκαν εναντίον της για υποτιθέμενη υποκίνηση βίας, προσβολή του Προέδρου Ερντογάν ή της Τουρκίας, προσβολή της θρησκείας και δημοσίευση ψευδών ειδήσεων σχετικών με μια γελοιογραφία, τρία άρθρα και σχόλια. Το γραφείο του «Γενικού Εισαγγελέα» εφεσίβαλε την απόφαση και η δίκη συνεχιζόταν στο τέλος του έτους.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Οι αρχές δεν περιόρισαν ή διέκοψαν την πρόσβαση στο διαδίκτυο ή λογόκριναν περιεχόμενο στο διαδίκτυο και δεν υπήρχαν αξιόπιστες αναφορές ότι παρακολουθούσαν ιδιωτικές ηλεκτρονικές επικοινωνίες χωρίς την κατάλληλη νομική εξουσιοδότηση.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Υπήρχαν κάποιοι «κυβερνητικοί» περιορισμοί για πολιτιστικά γεγονότα. Τον Αύγουστο, ο σκηνοθέτης του «Κρατικού Θεάτρου», Ερτιντσ Ακγούρ, εμπόδισε την παρουσίαση ενός έργου του Γιασάρ Ερσόι στο θέατρο με το αιτιολογικό ότι έρχεται σε αντίθεση με τον ιδρυτικό σκοπό του θεάτρου. Μέσα Ενημέρωσης ανέφεραν ότι το έργο παρουσίαζε με αμφιλεγόμενο τρόπο τις σχέσεις μεταξύ της Τουρκίας και της «ΤΔΒΚ». Ο «Υπουργός Παιδείας» Ναζίμ Τσαβούσογλου δήλωσε ότι το έργο θεωρήθηκε ακατάλληλο για το «Κρατικό Θέατρο» αλλά ότι θα μπορούσε να παρουσιαστεί σε άλλο θέατρο.

Β. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΙΑ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΖΕΣΘΑΙ

Η "κυβέρνηση" μερικές φορές περιόρισε τις ελευθερίες ειρηνικής συνάθροισης και του συνεταιρίζεσθαι.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΙΑ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗ

Ο «νόμος» προβλέπει το δικαίωμα ειρηνικής συνάθροισης και η «κυβέρνηση» συνήθως σέβεται αυτό το δικαίωμα, αν και αναφέρθηκαν ορισμένοι περιορισμοί. Μια συνδικαλιστική οργάνωση ανέφερε ότι η αστυνομία παρενέβη σε διαδηλώσεις και μερικές φορές χρησιμοποίησε βία εναντίον ειρηνικών διαδηλωτών.

Κάποιοι εκπρόσωποι των συνδικάτων ανέφεραν ότι η αστυνομία εμπόδισε σωματεία και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών από του να διαδηλώσουν και να ανοίξουν πανό μπροστά στην τουρκική «πρεσβεία» κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων και διαμαρτυριών.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΖΕΣΘΑΙ

Ενώ ο «νόμος» προβλέπει την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και ενώ η «κυβέρνηση» συνήθως σέβεται αυτό το δικαίωμα, ορισμένοι οργανισμοί αντιμετώπισαν μακροχρόνιες διαδικασίες εγγραφής.

Γ. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Δείτε τη Διεθνή Έκθεση για τη Θρησκευτική Ελευθερία του Υπουργείου Εξωτερικών στην διεύθυνση **https://www.state.gov/religiousfreedomreport/**.

Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

Ο «νόμος» προβλέπει την ελεύθερη διακίνηση, τα ταξίδια στο εξωτερικό, τη μετανάστευση και τον επαναπατρισμό. Οι αρχές σέβονται γενικά τα δικαιώματα αυτά.

Κίνηση εντός της χώρας: Οι αρχές απαιτούσαν επίδειξη ταυτότητας κατά την διεύλευση ατόμων από την «Πράσινη Γραμμή».

Ταξίδια στο εξωτερικό: Μόνο η Τουρκία αναγνωρίζει ταξιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται από την "ΤΔΒΚ". Ορισμένοι Τουρκοκύπριοι χρησιμοποίησαν Τουρκικά ταξιδιωτικά έγγραφα, αλλά πολλοί απέκτησαν ταξιδιωτικά έγγραφα που εκδόθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία. Οι Τουρκοκύπριοι που γεννήθηκαν

μετά το 1974 από γονείς που ήταν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας πριν από το 1974, απέκτησαν σχετικά εύκολα τα διαβατήρια σε σύγκριση με τους Τουρκοκύπριους που γεννήθηκαν μετά το 1974 μόνο από έναν Κύπριο γονιό.

Ε. ΕΚΠΟΠΙΣΘΕΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

Οι Τουρκοκύπριοι θεώρησαν τους εκτοπισμένους ως αποτέλεσμα της διαίρεσης του νησιού το 1974 να είναι πρόσφυγες, αν και εμπίπτουν στον ορισμό του ΟΗΕ των εσωτερικά εκτοπισμένων. Κατά την περίοδο της διαίρεσης, ο αριθμός των εσωτερικά εκτοπισμένων στο βορρά ήταν περίπου 60,000.

ΣΤ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Κακομεταχείριση μεταναστών, προσφύγων και απάτριδων: Η Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) ανέφερε ότι οι αιτητές ασύλου γενικά αντιμετωπίστηκαν ως παράνομοι μετανάστες επειδή δεν υπάρχει επίσημο πλαίσιο ασύλου στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι. Οι περισσοτεροι, είτε εμποδίστηκαν από το να εισέλθουν είτε απελάθηκαν, ανεξάρτητα από τον κίνδυνο επαναπροώθησης.

Κατά καιρούς οι τουρκοκυπριακές αρχές συνεργάστηκαν με την ΜΚΟ εταίρο της UNHCR, SOS Children’s Village, και άλλες ανθρωπιστικές οργανώσεις όσον αφορά τους αιτητές ασύλου και πρόσφυγες. Η UNHCR αναφέρει ότι η συνεργασία ήταν πιο συχνή κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, όταν οι αρχές έδωσαν τη δυνατότητα στους δικηγόρους του SOS Children's Village να πάρουν συνέντευξη από Σύρους αιτητές ασύλου που ζητούν πρόσβαση σε διεθνή προστασία στην Κύπρο. Μετά την εισαγωγή της απαίτησης θεώρησης για τους πολίτες της Συρίας τον Ιούνιο, η συνεργασία μεταξύ των τουρκοκυπριακών αρχών και της UNHCR ήταν λιγότερο συχνή. Με την ανάμειξη αυτών των οργανώσεων, αρκετοί αιτητές ασύλου απέκτησαν πρόσβαση σε διαδικασίες ασύλου στην Τουρκία ή στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή.

Επαναπροώθηση: Οι αρχές δεν προσέφεραν προστασία κατά της απέλασης ή της επιστροφής των προσφύγων σε χώρες όπου θα μπορούσε να απειληθεί η ζωή ή η ελευθερία τους. Σύμφωνα με ΜΚΟ, αρχές στα "λιμάνια" συχνά αρνήθηκαν είσοδο σε αιτητές ασυλου. Οι αρχές «απέλασαν» ορισμένα πρόσωπα που θεωρήθηκαν από την τουρκική κυβέρνηση ως υποτιθέμενους συνεργάτες της "FETO". Ορισμένοι παρατηρητές θεώρησαν αυτές τις απελάσεις ως επαναπροώθηση, διότι τα άτομα αυτά στερήθηκαν την ευκαιρία να αναζητήσουν καταφύγιο στην επικράτεια της Κύπρου και διέτρεχαν σημαντικό κίνδυνο κακομεταχείρισης στην Τουρκία ή βίαιης επιστροφής στη Συρία από τις τουρκικές αρχές (βλ. Επίσης

Τμήμα 2.Στ., Προστασία Προσφύγων στις εκθέσεις για τις πρακτικές για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Τουρκία)

Πρόσβαση στο άσυλο: Ο "νόμος" δεν προβλέπει τη χορήγηση ασύλου ή καθεστώτος πρόσφυγα και οι αρχές δεν έχουν θεσπίσει ένα σύστημα παροχής προστασίας στους πρόσφυγες. Ένας μικρός αριθμός ατόμων για τα οποία η υπήρχαν ανησυχίες εκ μέρους της UNHCR μπόρεσαν να παραμείνουν στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι με προστατευτικά έγγραφα της UNHCR.

Υπήρξαν αναφορές ότι οι τουρκοκυπριακές αρχές συνέχισαν να απελαύνουν πολυάριθμους αιτητές ασύλου κατά τη διάρκεια του έτους πριν ο εταίρος της UNHCR τους πάρει συνέντευξη για να πάρει πληροφορίες αναγκαίες για να αξιολογήσει τους ισχυρισμούς τους για άσυλο. Κάποιοι πιθανοί αιτητές ασύλου που επιχείρησαν να εισέλθουν παράνομα στην περιοχή που διοικούν οι τουρκοκυπριακές αρχές συνελήφθησαν, οδηγήθηκαν στο "δικαστήριο" και απελάθηκαν μετά την εκτέλεση των ποινών φυλάκισης.

Ελευθερία Διακίνησης. Οι αιτητές ασύλου στην περιοχή που διοικείται από τους Τουρκοκύπριους δεν μπορούσαν να ταξιδέψουν στο εξωτερικό λόγω της έλλειψης «νομίμου» καθεστώτος.

Εργοδότηση: Σύμφωνα με το μεταναστευτικό «νόμο», οι εργοδότες χρειάζονται επίσημη άδεια από το «Τμήμα Εργασίας» για την εγγραφή ξένων εργαζομένων. Τα άτομα που κατέχουν έγγραφα προστασίας της UNHCR έχουν την ίδια πρόσβαση στην αγορά εργασίας με τους υπηκόους τρίτων χωρών, αν και ΜΚΟ ανέφεραν ότι οι αρχές αρνήθηκαν να εκδόσουν «άδειες» εργασίας σε ορισμένα άτομα με έγγραφα προστασίας της UNHCR. Η UNHCR ανέφερε ότι η πρόσβαση στην απασχόληση βελτιώθηκε κατά τη διάρκεια του έτους, αφού οι αρχές ήραν τις απαιτήσεις όπως οι αιτούντες εργασία καταθέσουν εγγύηση και έχουν διαβατήριο σε ισχύ.

Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες: Τα άτομα που κατέχουν έγγραφα προστασίας της UNHCR είχαν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και εκπαίδευσης, αλλά τα άτομα για τα οποία ενδιαφέρθηκε η UNHCR είχε ανησυχίες δεν είχαν πρόσβαση σε άδειες παραμονής ή κοινωνική βοήθεια, γεγονός που τους έθεσε σε κίνδυνο εκμετάλλευσης και έθεσε ευάλωτα άτομα σε κίνδυνο φτώχειας.

Ζ. ΑΠΑΤΡΙΔΕΣ

Δεν ισχύει.

ΤΜΗΜΑ 3. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ο «νόμος» παρέχει στους Τουρκοκύπριους την δυνατότητα να επιλέγουν την «κυβέρνησή τους» σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές που διεξάγονται με μυστική ψηφοφορία και βασίζονται σε καθολική και ισότιμη ψηφοφορία. Οι Τουρκοκύπριοι που ζουν στην περιοχή που διοικούν οι τουρκοκυπριακές αρχές έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Πρόσφατες εκλογές: Οι Τουρκοκύπριοι επιλέγουν έναν ηγέτη και έναν αντιπροσωπευτικό σώμα τουλάχιστον κάθε πέντε χρόνια. Τον Ιανουάριο του 2018 οι Τουρκοκύπριοι είχαν «κοινοβουλευτικές» εκλογές τις οποίες παρατηρητές θεώρησαν ελεύθερες και δίκαιες. Το 2015 οι Τουρκοκύπριοι εξέλεξαν τον Μουσταφά Ακκιντζί «πρόεδρο» σε εκλογές που θεωρήθηκαν επίσης ελεύθερες και δίκαιες.

Πολιτικά κόμματα και πολιτική συμμετοχή: Ενώ η ιδιότητα μέλους στο κυρίαρχο κόμμα δεν παρείχε επίσημα πλεονεκτήματα, υπήρξαν ευρέως διαδεδομένοι ισχυρισμοί για πολιτική κληρονομικότητα ευνοιοκρατία και νεποτισμό.

Συμμετοχή των γυναικών και των μειονοτήτων: Δεν υπάρχουν "νόμοι" που να περιορίζουν τη συμμετοχή γυναικών ή μελών μειονοτήτων στην πολιτική διαδικασία και συμμετείχαν. Οι γυναίκες παρέμειναν υπο-εκπροσωπούμενες σε ανώτερες πολιτικές θέσεις. Μόνο εννέα από τα 50 μέλη του «κοινοβουλίου» ήταν γυναίκες.

Οι Ττουρκοκυπριακές αρχές δεν επέτρεψαν στους Ελληνοκύπριους και Μαρωνίτες που κατοικούν στο βορρά να συμμετάσχουν στις εκλογές που διοργάνωσαν. Οι Ελληνοκύπριοι και οι Μαρωνίτες που διαμένουν στο βορρά έχουν δικαίωμα να ψηφίσουν στις εκλογές στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή αλλά έπρεπε να ταξιδέψουν εκεί για να το πράξουν. Οι Ελληνοκυπριακές και Μαρωνιτικές κοινότητες στην περιοχή που διοικούν οι Ττουρκοκυπριακές αρχές εξέλεξαν δημοτικούς αξιωματούχους, αλλά οι Ττουρκοκυπριακές αρχές δεν τους αναγνώρισαν. Δεν υπήρχε εκπροσώπηση μειονοτήτων στο "κοινοβούλιο" των 50 εδρών ή στο "υπουργικό συμβούλιο".

ΤΜΗΜΑ 4. ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ «ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ»

Ο "νόμος" προβλέπει ποινικές κυρώσεις για διαφθορά από " αξιωματούχους". Οι αρχές δεν εφάρμοσαν αποτελεσματικά τον "νόμο" και οι "αξιωματούχοι" μερικές φορές αναμείχθηκαν σε πράξεις διαφθοράς χωρίς να τιμωρηθούν. Υπήρξαν

πολυάριθμες αναφορές για «κυβερνητική» διαφθορά κατά τη διάρκεια του έτους. Οι παρατηρητές γενικά αντιλαμβανόταν ότι η διαφθορά, η ευνοιοκρατία και η έλλειψη διαφάνειας αποτελούν σοβαρά προβλήματα στη «νομοθετική» και «εκτελεστική» εξουσία.

Διαφθορά: Τον Μάιο ένας «υπουργός» και ηγέτης πολιτικού κόμματος κατηγορήθηκε από άλλους πολιτικούς για την εκμίσθωση «κρατικής» περιουσίας στις επιχειρήσεις του γιου του για να ιδρύσει πανεπιστήμιο χωρίς διαδικασία υποβολής προσφορών. Οι αρχές δεν διενήργησαν έρευνα.

Τον Αύγουστο του 2018, ο πρώην "διευθυντής του κυβερνητικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας" συνελήφθη και κατηγορήθηκε για κατάχρηση εξουσίας, ζημιά στο θεσμικό όργανο, παραπλανητικές δηλώσεις, πράξεις κατά κανονισμών και παράνομη πληρωμή υπερωριών. Ο πρώην "διευθυντής" απελευθερώθηκε με εγγύηση και η δίκη ήταν ακόμη σε εξέλιξη.

Πόθεν έσχες: Ο "νόμος" απαιτεί απο τα άτομα που κατέχουν εκλελεγμένο αξίωμα, διορισμένα μέλη του "υπουργικού συμβουλίου", "δικαστές" και "εισαγγελείς", ο "επίτροπος διοικησεως", ο πρόεδρος του «γραφείου του γενικού εισαγγελέα» και τα μέλη του "Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα" να δηλώνουν τα περιουσιακά τους στοιχεία. Κάθε πέντε χρόνια, οι υπάλληλοι που εμπίπτουν σε αυτόν τον νόμο πρέπει να δηλώνουν κάθε κινητή και ακίνητη περιουσία, χρήματα, μετοχές, και κοσμήματα που αξίζουν πέντε φορές το μηνιαίο μισθό τους καθώς και ποσά που τους οφείλονται και χρέη που έχουν, για τους/τις συζύγους τους και όλα τα παιδιά υπό την κηδεμονία τους. Η δημοσιοποίηση δεν είναι διαθέσιμη για το κοινό. Όταν η υποβολή της δήλωσης καθυστερήσει, ο εργαζόμενος λαμβάνει γραπτή ειδοποίηση για να υποβάλει τη δήλωση μέσα σε 30 μέρες. Εάν ένας υπάλληλος δεν το κάνει, οι αρχές υποβάλλουν καταγγελία στο "Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα". Οι κυρώσεις για μη συμμόρφωση περιλαμβάνουν πρόστιμο μέχρι 5.000 τουρκικές λίρες (880 δολάρια), φυλάκιση τριών μηνών ή και τα δύο. Οι κυρώσεις για παραβίαση της εμπιστευτικότητας των γνωστοποιήσεων περιλαμβάνουν πρόστιμο έως 10.000 τουρκικές λίρες (1.760 δολάρια), φυλάκιση 12 μηνών ή και τα δύο.

Τον Ιανουάριο ο τοπικός Τύπος ανέφερε ότι ο πρώην ηγέτης του Κόμματος Εθνικής Ενότητας και ο «πρωθυπουργός» Χουσέιν Οζγκουργούν δήλωσε ανακριβώς τα περιουσιακά του στοιχεία, σύμφωνα με έρευνα του "Γενικού Εισαγγελέα". Τον Μάιο η αστυνομία κατηγόρησε τον Ozgurgun για μη ακριβή δήλωση των περιουσιακών του στοιχείων και την κατάχρηση δημόσιου αξιώματος για προσωπικό όφελος. Τον Οκτώβριο το "κοινοβούλιο" ψήφισε για την άρση της ασυλίας του Ozgurgun.

ΤΜΗΜΑ 5. ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΙΣΧΥΡΙΖΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ένας περιορισμένος αριθμός εγχώριων οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων λειτουργούσε στην περιοχή που διαχειρίζονται οι τουρκοκυπριακές αρχές. Οι αρχές σπανίως συνεργάζονταν ή ανταποκρίνονταν στις απόψεις και τα αιτήματά τους. ΜΚΟ προωθούν την ενημέρωσηερώνουν για την ενδοοικογενειακή βία, τα δικαιώματα των γυναικών, τα δικαιώματα των αιτητών ασύλου, των προσφύγων και των μεταναστών, εμπορία ανθρώπων, αστυνομική κακοποίηση, και τα δικαιώματα των λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων, τρανς και διαφυλικών (ΛΟΑΤΙ) ατόμων. Οι ομάδες αυτές είχαν ελάχιστη επιρροή στη "νομοθετική εξουσία" για τη βελτίωση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τοπικές ΜΚΟ συνεργάστηκαν με τα Ηνωμένα Έθνη, την Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και διεθνείς ΜΚΟ σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

"Κυβερνητικοί" φορείς ανθρωπίνων δικαιωμάτων: Υπάρχει ένας «Επίτροπος Διοικήσεως», του οποίου το χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο «Επίτροπος» διερευνά και ετοιμάζει εκθέσεις σε θεσμικά όργανα που ασκούν διοικητικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες και διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή των αποφάσεων της «νομοθεσίας» και τις «δικαστικές αποφάσεις». Ο «Επίτροπος» μπορεί να ξεκινήσει έρευνες σε απάντηση αναφορών σε μέσα ενημέρωσης, καταγγελίες από ιδιώτες και οργανισμούς ή με δική του πρωτοβουλία. Ο "Επίτροπος" δεν ήταν πάντοτε αποτελεσματικός επειδή δεν μπορούσε να επιβάλει τις συστάσεις του.

ΤΜΗΜΑ 6. ΔΥΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΚΟΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Βιασμός και οικιακή βία: Ο "νόμος" ποινικοποιεί τον βιασμό, του συζυγικού βιασμού συμπεριλαμβανομένου, και προβλέπει μέγιστη ποινή δια βίου φυλάκισης. Οι αρχές και η αστυνομία δεν εφάρμοσαν αποτελεσματικά τον "νόμο". Κανένας "νόμος" δεν αναφέρεται ειδικά στην ενδοοικογενειακή βία. Ο "νόμος" απαγορεύει την ενδοοικογενειακή βία μέσα από διάφορες ρήτρες που αφορούν βία ή επίθεσης και προβλέπουν μέγιστη ποινή φυλάκισης τεσσάρων ετών.

Η βία κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της κακομεταχείρισης από συζύγους, παρέμεινε μεγάλο πρόβλημα. Ο Τουρκικός Δήμος Λευκωσίας

λειτούργησε καταφύγιο για θύματα ενδοοικογενειακής βίας και υπήρχαν τοπικές ΜΚΟ που υποστήριζαν θύματα βιασμού και ενδοοικογενειακής βίας. Οι Τουρκοκυπριακές αρχές ανέφεραν επίσης την καθιέρωση γραφείων για θέματα φύλου στα σχετικά "υπουργεία" για να ανταποκρίνονται σε καταγγελίες βίας κατά των γυναικών.

Τον Απρίλιο, η αστυνομία συνέλαβε έναν άνδρα με βάση την υποψία ότι σκότωσε την 47χρονη σύζυγό του στο Γερόλακκο. Η κόρη και η αδερφή του θύματος δήλωσαν στους δημοσιογράφους ότι ο ύποπτος είχε κακοποιήσει σωματικά και απείλησε πολλές φορές να σκοτώσει το θύμα. Είπαν ότι το θύμα παραπονέθηκε πολλές φορές στην αστυνομία και ισχυρίστηκαν ότι η αστυνομία δεν έλαβε σοβαρά υπόψη τις καταγγελίες της. Τον Μάιο ο ύποπτος φυλακίστηκε εν αναμονή της δίκης, η οποία συνεχίστηκε στο τέλος του έτους.

Το Νοέμβριο του 2018 η αστυνομία της επαρχίας Λευκωσίας στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι ίδρυσε μια ειδική μονάδα για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών. Η μονάδα ανταποκρίνεται σε καταγγελίες οικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένων κλήσεων σε ειδική τηλεφωνική γραμμή. Η Τουρκοκυπριακή αστυνομία δήλωσε ότι εξέτασε 498 αναφορές βίας κατά των γυναικών από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο.

<u>Σεξουαλική παρενόχληση:</u> Ο "ποινικός κώδικας" απαγορεύει τη σεξουαλική παρενόχληση και θεωρεί ότι είναι ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι 12 μήνες, απροσδιόριστο πρόστιμο, ή και τις δύο ποινές μαζί. Σύμφωνα με ΜΚΟ, η σεξουαλική παρενόχληση δεν καταγγέλλεται σε μεγάλο βαθμό. Μια ομάδα ξένων φοιτητών ανέφερε γενικευμένη σεξουαλική παρενόχληση ξένων φοιτητριών και ότι η αστυνομία απέρριψε συστηματικά τις καταγγελίες για σεξουαλική παρενόχληση από ξένους φοιτητές/φοιτήτριες.

<u>Υποχρεωτικός έλεγχος πληθυσμού:</u> Δεν υπήρξαν αναφορές για υποχρεωτικές αποβολές ή ακούσια στείρωση.

<u>Δυσμενής Διάκριση:</u> Ο "νόμος" παρέχει το ίδιο "νομικό" καθεστώς και δικαιώματα για γυναίκες και άνδρες, αλλά οι αρχές δεν εφάρμοσαν αποτελεσματικά τον "νόμο". Οι γυναίκες βίωσαν διακρίσεις σε τομείς όπως η απασχόληση, η πίστωση, η ιδιοκτησία ή η διαχείριση επιχειρήσεων, εκπαίδευση και στέγαση. Για παράδειγμα, δόθηκαν οδηγίες σε γυναίκες δασκάλες να προγραμματίσουν τις εγκυμοσύνες τους για να γεννήσουν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

ΠΑΙΔΙΑ

Καταγραφή Γεννήσεων: Τα παιδιά αποκτούν «ιθαγένεια» από τους γονείς τους και υπήρξε γενική καταγραφή με τη γέννηση, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών που γεννήθηκαν από μετανάστες.

Κακομεταχείριση παιδιών: Ο "νόμος" δεν απαγορεύει ρητά την κακοποίηση παιδιών, αλλά απαγορεύει τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, η οποία φέρει ποινή μέχρι εξαετή φυλάκιση. Υπήρξαν αναφορές για κακοποίηση παιδιών. Όπως και με την ενδοοικογενειακή βία, υπήρχαν κοινωνικά και πολιτιστικά αντικίνητρα για την αναζήτηση νομικής θεραπείας για τέτοια προβλήματα.

Πρόωρος και αναγκαστικός γάμος: Η ελάχιστη ηλικία γάμου για κορίτσια και αγόρια είναι 18. Ένα "δικαστήριο" μπορεί να επιτρέψει γάμους ανηλίκων οι οποίοι είναι 16 ή 17, αν λάβουν γονική συναίνεση.

Σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών: Ο "νόμος" απαγορεύει την εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και οι αρχές επέβαλαν γενικά την απαγόρευση. Η ηλικία συγκατάθεσης είναι 16. Ο βιασμός ή η απόπειρα βιασμού ενός ανηλίκου μικρότερου των 16 ετών είναι κακούργημα και η μέγιστη ποινή είναι η δια βίου φυλάκιση. Εάν ο δράστης είναι κάτω των 18 ετών και η διαφορά ηλικίας από το θύμα είναι δύο χρόνια ή λιγότερα, η πράξη είναι ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δύο χρόνια, απροσδιόριστο πρόστιμο ή και τις δύο ποινές μαζί. Δεν υπάρχουν "νόμοι" σχετικά με την παιδική πορνογραφία.

ΑΝΤΙ-ΣΗΜΙΤΙΣΜΟΣ

Υπήρχαν περίπου 150 άτομα στην εβραϊκή κοινότητα, η οποία συνίστατο κυρίως σε επιχειρηματίες μη μόνιμους κατοίκους. Δεν υπήρξαν αναφορές αντισημιτικών πράξεων.

ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Δείτε την έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών για την Εμπορία Προσώπων **https://www.state.gov/trafficking-in-persons-report/**.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Ο "νόμος" προστατεύει τα δικαιώματα των ατόμων με σωματικές, αισθητηριακές, πνευματικές και νοητικές αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασής τους

σε κοινωνικές παροχές, και απαγορεύει τις διακρίσεις σε βάρος τους. Οι αρχές δεν εφάρμοσαν αποτελεσματικά όλες τις πρόνοιες του "νόμου". Για παράδειγμα, η κοινότητα ατόμων με αναπηρίες διαμαρτυρήθηκε για την έλλειψη προσβάσιμης υποδομής σε δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης πεζοδρομίων, μπλοκαρισμένων πεζοδρομίων και μη προσβάσιμες δημόσιες συγκοινωνίες.

Η Ένωση Τουρκοκυπρίων με Ορθοπεδικές Αναπηρίες ανέφερε ότι πολλά κτίρια, πεζοδρόμια και δημόσια αποχωρητήρια δεν ήταν προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία. Η ένωση ισχυρίστηκε ότι η «κυβέρνηση» δεν είχε προσλάβει ούτε ένα άτομο με αναπηρίες από το 2006, αν και ο "νόμος" απαιτεί το 4% των θέσεων του δημόσιου τομέα να καλυφθούν από άτομα με αναπηρίες.

Οι αρχές ανέφεραν ότι περισσότερα από 270 άτομα με ειδικές ανάγκες εργάζονταν στην κυβέρνηση από τον Αύγουστο. Τον Σεπτέμβριο, το "Υπουργικό Συμβούλιο" αποφάσισε να καταβάλλει τις συνεισφορές κοινωνικής ασφάλισης και στο ταμείο προνοίας για άτομα με αναπηρίες που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα για τη δημιουργία κινήτρων για την απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα. Οι αρχές ανέφεραν επίσης ότι περίπου 4,800 άτομα με αναπηρίες έλαβαν οικονομική βοήθεια από την κυβέρνηση τον Σεπτέμβριο.

ΕΘΝΙΚΕΣ / ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ / ΕΘΝΟΤΙΚΕΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ

Ο "νόμος" απαγορεύει τις διακρίσεις και η Συμφωνία της 3ης Βιέννης του 1975 παραμένει η νόμιμη πηγή εξουσίας για τη μεταχείριση των 314 Ελληνοκυπρίων και 69 Μαρωνιτών στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκυπριακές αρχές.

Οι Ελληνοκύπριοι και οι Μαρωνίτες που ζουν στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι μπορούσαν να ανακτήσουν κάποιες από τις περιουσίες τους σε αυτή την περιοχή, αλλά δεν μπορούσαν να αφήσουν τις περιουσίες τους σε κληρονόμους τους που κατοικούσαν στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή. Οι Μαρωνίτες που ζουν στην ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τις περιουσίες τους στο βορρά μόνο αν αυτές οι περιουσίες δεν ελέγχονταν από τον Τουρκικό στρατό ή χορηγήθηκαν σε Τουρκοκύπριους.

Οι αλλοδαπές οικιακοί βοηθοί αντιμετώπιζαν διακρίσεις και, κατά καιρούς, βία. Τον Ιανουάριο βρέθηκε το πτώμα μιας Βιετναμέζας οικιακής βοηθού κοντά στο αεροδρόμιο Ercan (Τύμπου). Η γυναίκα έλειπε από το 2017. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, το πτώμα είχε αρκετές πληγές από μαχαίρι και βρέθηκε τυλιγμένο σε πλαστική σακούλα και μετά σε χαλί.

Υπήρξαν αναφορές για κοινωνικές και εργασιακές διακρίσεις κατά των Κούρδων στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι, καθώς και ισχυρισμοί ότι η αστυνομία παρακολουθεί στενά τις δραστηριότητες των Κούρδων, ιδίως το ετήσιο Φεστιβάλ Nowruz. Υπήρχαν αναφορές ότι η αστυνομία κρατούσε άτομα για κατοχή βιβλίων και συμβόλων που σχετίζονταν με το Κουρδικό Εργατικό Κόμμα.

Κάποιοι από τους περίπου 10.000 Αφρικανούς φοιτητές που φοιτούν σε πανεπιστήμια στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκυπριακές αρχές ανέφεραν φυλετικές διακρίσεις σε θέματα στέγασης, απασχόλησης και επαφές με τις αρχές ασφαλείας. Το Μάρτιο μια ένωση ακαδημαϊκού προσωπικού σε τοπικό πανεπιστήμιο δημοσίευσε μια έκθεση που ανέφερε ότι οι ξένοι φοιτητές στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι αντιμετώπισαν ρατσισμό και σεξουαλική παρενόχληση.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΒΙΑΣ, ΔΥΣΜΕΝΟΥΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΚΑΚΟΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΦΥΛΟΥ

Ο "νόμος" απαγορεύει τις διακρίσεις κατά των ΛΟΑΤΙ ατόμων σε θέματα στέγασης, απασχόλησης, και πρόσβασης σε κυβερνητικές υπηρεσίες με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου. Οι αρχές δεν εφάρμοσαν αποτελεσματικά το "νόμο".

Παρόλο που δεν διαπιστώθηκαν περιπτώσεις επίσημης ή κοινωνικής διάκρισης λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου στην απασχόληση, τη στέγαση ή την πρόσβαση στην εκπαίδευση ή την υγειονομική περίθαλψη, μέλη της ΛΟΑΤΙ κοινότητας διαπίστωσαν ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ΛΟΑΤΙ ατόμων απέκρυψε τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου για να αποφευχθεί πιθανή διάκριση.

Η οργάνωση Queer Cyprus δήλωσε ότι τα ΛΟΑΤΙ άτομα συχνά δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε νομική θεραπεία γιά διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου, επειδή οι αρχές αρνήθηκαν να τις επιβάλουν. Σε δήλωση προς τον Τύπο τον Μάιο, η Queer Cyprus ανέφερε ότι οι ακτιβιστές δέχτηκαν λεκτική και σωματική επίθεση από άγνωστα άτομα μέσα στην εντός των τειχών πόλη της Λευκωσίας, ενώ πραγματοποιούσαν την Παρέλαση Περηφάνειας. Η Queer Cyprus ανακοίνωσε ότι θα διεκδικούσε νομική θεραπεία, αλλά δεν είχε υποβάλει επίσημη καταγγελία μέχρι το τέλος του έτους.

ΤΜΗΜΑ 7. ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Α. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΖΕΣΘΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Ο "νόμος" προνοεί το δικαίωμα των εργαζομένων, εκτός των μελών της αστυνομίας και άλλων Τουρκοκυπριακών δυνάμεων ασφαλείας, να ιδρύουν και να προσχωρούν σε ανεξάρτητα σωματεία της επιλογής τους χωρίς προηγούμενη έγκριση. Ο "νόμος" επιτρέπει στα σωματεία να ασκούν τις δραστηριότητές τους χωρίς παρεμβάσεις και προβλέπει το δικαίωμά τους στην απεργία, με την προϋπόθεση ότι μια ένωση κοινοποιεί γραπτώς στις αρχές αν τα μέλη της σχεδιάζουν να απεργήσουν για περισσότερο από 24 ώρες. Ο "νόμος" δεν επιτρέπει στους δικαστές, στα μέλη της αστυνομίας ή σε άλλες Τουρκοκυπριακές δυνάμεις ασφαλείας να απεργούν. Το «Υπουργικό Συμβούλιο» έχει την εξουσία να απαγορεύει την απεργία σε μεμονωμένο τομέα δύο φορές το χρόνο για διάστημα μέχρι και 60 μέρες, εάν επηρεάζει τη γενική υγεία, ασφάλεια ή δημόσια τάξη ή εάν εμποδίζει την παροχή ουσιαστικών υπηρεσιών. Δεν υπάρχει κατάλογος των ουσιαστικών υπηρεσιών.

Ο "νόμος" προβλέπει συλλογικές διαπραγματεύσεις. Το "Υπουργείο Εργασίας" ανέφερε ότι οι εργοδότες δεν θα μπορούσαν να θέσουν ως όρο στην εργοδότηση τη μη ένταξη ή τη μη-συμμετοχή σε μια ένωση ή συμμετοχή σε απεργίες. Ο "νόμος" δεν προβλέπει την επαναπρόσληψη των εργαζομένων που απολύθηκαν λόγω συνδικαλιστικών δραστηριοτήτων.

Η "κυβέρνηση" δεν επέβαλε αποτελεσματικά την εφαρμογή των "νόμων". Παρά την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και το δικαίωμα να διεξάγουν συλλογικές διαπραγματεύσεις, πολύ λίγοι εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα ήταν συνδικαλισμένοι, σύμφωνα με τους εκπροσώπους των συνδικάτων. Ένας εκπρόσωπος συνδικάτου δήλωσε ότι εάν οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα επηρέαζαν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες με την εξάσκηση των δικαιωμάτωντους, οι εργοδότες πιθανόν να τους απέλυαν. Ορισμένες εταιρείες πιέζουν τους εργαζόμενους να ενταχθούν σε συνδικάτα που η εταιρεία καθοδηγεί ή εγκρίνει. Αξιωματούχοι ανεξάρτητων συνδικάτων υποστήριξαν ότι οι αρχές ίδρυσαν συνδικαλιστικές οργανώσεις στο δημόσιο τομέα ως ανταγωνιστές για να αποδυναμώσουν τα ανεξάρτητα συνδικάτα.

Οι αρχές εργασίας δεν διενήργησαν επαρκείς ελέγχους. Οι κυρώσεις για τους εργοδότες που καταδικάστηκαν για παραβίαση του "νόμου" ήταν ανεπαρκείς για την αποτροπή παραβιάσεων και επιβλήθηκαν σποραδικά.

Οι δημόσιοι και ημικρατικοί υπάλληλοι επωφελήθηκαν από συλλογικές συμβάσεις. Οι ημικρατικοί υπάλληλοι εργάζονταν σε εταιρείες διοικούμενες από κοινού από δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις όπου, για παράδειγμα, η "κυβέρνηση" χειρίζόταν τη διοίκηση ενώ ο προϋπολογισμός της επιχείρησης προήλθε από ιδιωτικές πηγές.

Β. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ Ή ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο "νόμος" απαγορεύει όλες τις μορφές καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, αλλά η "κυβέρνηση" δεν τον εφάρμοσε αποτελεσματικά. Οι κυρώσεις για παραβιάσεις του "νόμου" δεν ήταν επαρκείς για την αποτροπή παραβιάσεων.

Υπήρξαν αναφορές καταναγκαστικής εργασίας κατά τη διάρκεια του έτους, κυρίως στον τομέα της γεωργίας, των κατασκευών και το βιομηχανικό τομέα. Εκπρόσωπος εργατικού συνδικάτου ανέφερε ότι οι μετανάστες εργαζόμενοι στον κατασκευαστικό και γεωργικό τομέα υπόκειντο σε μειωμένους μισθούς, μη καταβολή μισθών, ξυλοδαρμούς και απειλές απέλασης.

Ένας ερευνητής ανέφερε ότι τα πανεπιστήμια χρησιμοποιούνταν για τη λαθραία μεταφορά και τη εμπορία μεγάλου αριθμού Αφρικανών και Νοτιασιατών. Ορισμένοι ξένοι φοιτητές που δεν μπορούσαν να πληρώσουν τα δίδακτρά τους μετά την άφιξή τους στην περιοχή που διοικούν οι Τουρκοκύπριοι, κατέστησαν ευάλωτοι στην εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής εργασίας.

Δείτε επίσης την έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών για την Εμπορία Προσώπων**https://www.state.gov/trafficking-in-persons-report/**.

Γ. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ο "νόμος" απαγορεύει τις χειρότερες μορφές παιδικής εργασίας. Η ελάχιστη ηλικία για περιορισμένη απασχόληση είναι 15, το τελευταίο έτος κατά το οποίο η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική. Οι εργοδότες μπορούν να προσλαμβάνουν παιδιά ηλικίας 15 έως 18 ετών σε θέσεις μαθητευομένων υπό ειδικό καθεστώς. Τα παιδιά ηλικίας άνω των 15 ετών περιορίζονται σε όχι περισσότερο από έξι ώρες εργασίας την ημέρα και 30 ώρες την εβδομάδα.

Ο "νόμος" απαγορεύει στα παιδιά ηλικίας 15 έως 18 ετών να εργάζονται κατά τη διάρκεια των γευμάτων, τη νύχτα, σε βαριά σωματική εργασία και υπό επικίνδυνες συνθήκες. Ο "νόμος" αναφέρει επίσης ότι κάθε έξι μήνες ο εργοδότης πρέπει να αποδείξει, με ιατρική πιστοποίηση, ότι η σωματική εργασία ενός παιδιού είναι κατάλληλη για παιδιά. Απαιτείται γραπτή συγκατάθεση των γονιών και τα παιδιά δικαιούνται τον ωρομίσθιο μισθωτού πλήρους απασχόλησης.

Το «Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων» είναι υπεύθυνο για την επιβολή των "νόμων" και των πολιτικών για την παιδική εργασία. Οι πόροι, οι ποινές και οι επιθεωρήσεις δεν ήταν επαρκείς για να αποτρέψουν τις παραβιάσεις.

Οι αρχές δεν εφάρμοσαν πάντοτε αποτελεσματικά τους "νόμους" και ΜΚΟ ανέφεραν ότι πρωτίστως παιδιά από την Τουρκία εργάζονταν συχνά μαζί με τις οικογένειές τους στους τομείς της γεωργίας, της βιομηχανίας, της αυτοκινητοβιομηχανίας και των κατασκευών. ΜΚΟ ανέφεραν ότι τα παιδιά εργάστηκαν σε επικίνδυνες συνθήκες, όπως σε εργοτάξια, και υποβλήθηκαν σε βαριά σωματική εργασία παρά τις «νομικές» απαγορεύσεις.

Η παιδική εργασία στην αστική άτυπη οικονομία ήταν επίσης ένα πρόβλημα, αν και σε μικρότερο βαθμό από ό, τι στη γεωργία και τη μεταποίηση. Ήταν συνηθισμένο σε οικογενειακά καταστήματα για παιδιά να εργάζονται μετά το σχολείο και για μικρά παιδιά να εργάζονται σε οικογενειακές φάρμες.

Δ. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Ο "νόμος" γενικά απαγορεύει τις διακρίσεις όσον αφορά την απασχόληση ή το επάγγελμα με βάση τη φυλή, το φύλο, την αναπηρία, τη γλώσσα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου και το κοινωνικό καθεστώς. Ο "νόμος" δεν αναφέρεται συγκεκριμένα σε διακρίσεις που αφορούν τη θρησκεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις ή το θετική εξέταση στον ιό HIV, οι οποίες αντιμετωπίστηκαν με γενικούς "κανονισμούς". Οι αρχές δεν εφάρμοσαν αποτελεσματικά το "νόμο". Οι διακρίσεις στην απασχόληση και την εργασία ήταν σε σχέση με τη φυλή, την εθνικότητα, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την αναπηρία, και το φύλο.

Οι αρχές ανέφεραν ότι υπήρχαν περισσότεροι από 49.000 εγγεγραμμένοι αλλοδαποί εργαζόμενοι στην υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση περιοχή, κυρίως από την Τουρκία, το Πακιστάν, το Τουρκμενιστάν, το Μπαγκλαντές και τις Φιλιππίνες. Οι αλλοδαποί μετανάστες αντιμετωπίζουν κοινωνικές διακρίσεις λόγω της

εθνικότητας, της φυλής και της θρησκευτικής τους πίστης. Οι Ελληνοκύπριοι αντιμετώπισαν κοινωνικές διακρίσεις και διακρίσεις στην απασχόληση.

Οι γυναίκες αντιμετώπισαν σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας, αλλά οι περισσότερες περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης δεν καταγγέλθηκαν. Οι γυναίκες κατείχαν πολύ λιγότερες διευθυντικές θέσεις από τους άνδρες.

Τα ΛΟΑΤΙ άτομα συχνά αποκρύπτουν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου στο χώρο εργασίας για να αποφεύγουν τις διακρίσεις. Τα άτομα με αναπηρίες αντιμετώπιζαν συχνά δυσκολίες στην πρόσβαση σε χώρους εργασίας.

Ε. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η «κυβέρνηση» αύξησε τον κατώτατο μισθό κατά τη διάρκεια του έτους, ο οποίος όμως παρέμεινε κάτω από το επίπεδο φτώχειας για μια τετραμελή οικογένεια, καθώς ο πληθωρισμός και το κόστος ζωής υπερέβησαν την αύξηση. Το "Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων" είναι υπεύθυνο για την επιβολή του κατώτατου μισθού, αλλά δεν το έπραξε αποτελεσματικά. Οι κυρώσεις για μη συμμόρφωση δεν επαρκούν για την αποτροπή παραβιάσεων.

Υπήρχε αμοιβή για υπερωρίες στον δημόσιο τομέα. Η αμοιβή για την υπερωριακή απασχόληση απαιτείται επίσης, αλλά συχνά δεν καταβάλλεται, στον ιδιωτικό τομέα. Ο "νόμος" απαγορεύει τις υποχρεωτικές υπερωρίες και προβλέπει πληρωμένες ετήσιες αργίες.

Τα πρότυπα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας ήταν ανεπαρκή. Οι αρχές δεν εφάρμοσαν αποτελεσματικά τα πρότυπα ασφάλειας και υγείας και ο αριθμός των επιθεωρητών δεν επαρκούσε για την επιβολή της συμμόρφωσης. Οι πολυεθνικές εταιρείες σύμφωνα με αναφορές εφάρμοζαν τις προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας. Οι εργαζόμενοι δεν μπορούσαν να απομακρυνθούν από καταστάσεις που έθεταν σε κίνδυνο την υγεία ή την ασφάλεια χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την εργοδότησή τους. Οι αρχές συνήθως απέλαυναν αλλοδαπούς εργαζόμενους που ισχυρίζονταν παραβιάσεις. Οι αρχές δεν τιμωρούν τους παραβάτες και οι επιθεωρήσεις δεν ήταν επαρκείς για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Η "κυβέρνηση" δεν έχει θεσπίσει κοινωνική προστασία για τους εργαζόμενους στην άτυπη οικονομία. Τα καταλύματα για τους ξένους εργαζόμενους, είτε ως μέρος της αποζημίωσής τους είτε για εκείνους που υποχρεώνονταν να πληρώνουν, δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές.

Υπήρξε μικρή βελτίωση στις συνθήκες εργασίας, ιδίως σε επικίνδυνους τομείς και για ευάλωτες ομάδες.